

ROČNÍ ZPRÁVA

**SYSTEMU ČESKÉHO ÚŘADU BEZPEČNOSTI PRÁCE
A STÁTNÍHO ÚŘADU INSPEKCE PRÁCE**

ZA ROK 2005

červen 2006

O B S A H

Seznam zkratk	2 strany
Úvodní slovo	7
1. Struktura, sídlo a personální obsazení OIP, ITI Praha a SÚIP	8
2. Údaje o počtu nemocensky pojištěných zaměstnanců v jednotlivých odvětvích podléhajících kontrolní činnosti systému SÚIP	15
3. Kontrolní činnost inspektorů správních úřadů	17
3.1 Výsledky kontrolní činnosti inspekce práce v jednotlivých odvětvích	21
3.1.1 Stavebnictví	24
3.1.2 Doprava	25
3.1.3 Zemědělství	27
3.1.4 Lesnictví	28
3.1.5 Průmysl	28
3.2 Kontrola příčin a okolností pracovních úrazů a nehodových událostí	30
3.3 Posuzování projektové dokumentace staveb	30
3.4 Povolování a kolaudace staveb	31
3.5 Poradenská činnost	32
3.6 Program Bezpečný podnik	33
3.7 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti technických zařízení	34
3.1.1 Tlaková zařízení	34
3.1.2 Zdvihací zařízení	35
3.1.3 Elektrická zařízení	36
3.1.4 Plynová zařízení	36
4 Dozorčí činnosti Institutu technické inspekce Praha	37
4.1 Poznatky z výkonu činností	38
4.2 Tlaková zařízení	38
4.3 Zdvihací zařízení	39
4.4 Elektrická zařízení	39
4.5 Plynová zařízení	39
4.6 Jaderná energetika	39
5 Výzkumná činnost	40
6 Hospodaření ČÚBP a IBP (do 30.6.2005) a systému SÚIP (od 1.7.2005)	41
6.1 Majetek	41
6.2 Rozpočet příjmů a výdajů	42
7 Informační činnost	47
8 Šetření stížností, oznámení a podnětů	47
9 Výchova a vzdělávání zaměstnanců systému SÚIP	50
9.1 Vzdělávání inspektorů	50
9.2 Výchova a výcvik nových inspektorů – čekatelů	51
9.3 Další vzdělávání zaměstnanců systému SÚIP	51

10	Publicita	52
10.1	Osvěta a propagace	52
10.1.1	Publicita ve sdělovacích prostředcích	53
10.1.2	Kampaně BOZP	53
10.1.3	Veletrhy a výstavnictví	54
10.1.4	Spolupráce s ostatními organizacemi	54
10.2	Poskytování informací podle § 18 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	54
11	Spolupráce s orgány a organizacemi, mezinárodní spolupráce	55
11.1	Spolupráce systému SÚIP s orgány a organizacemi	55
11.2	Mezinárodní spolupráce SÚIP a oblastních inspektorátů práce	55
11.2.1	Oblasti mezinárodní spolupráce	55
11.2.2	Účast na seminářích a jednáních v ČR	55
11.2.3	Účast na školeních a jednáních v zahraničí	56
11.2.4	Účast na mezinárodních konferencích v zahraničí	56
11.2.5	Akce organizované z úrovně OIP	56
11.3	Mezinárodní spolupráce organizace ITI Praha	56
12	Závěr	57

Přílohy

1.	Právní předpisy související s kontrolní a dozorčí činností inspektorů OIP a organizace státního odborného dozoru	59
----	---	----

Seznam zkratek

AETR	Evropská dohoda o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě
AO	akreditovaná osoba
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BP	bezpečnost práce
BTZ	bezpečnost technických zařízení
CD	kompaktní disk
CEOC	Evropské sdružení kontrolních a inspekčních organizací (Confédération Européene des Organismes de Contrôle)
ČBÚ	Český báňský úřad
ČD	České dráhy
ČEZ, a.s.	České energetické závody, akciová společnost
ČIA	Český institut pro akreditaci
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČMKOS	Českomoravská konfederace odborových svazů
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČNI	Český normalizační institut
ČR	Česká republika
ČSTZ	Česká společnost pro technická zařízení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČTK	Česká tisková kancelář
ČÚBP	Český úřad bezpečnosti práce
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
ESAW	evropská statistika pracovních úrazů a nemocí z povolání (European Statistics on Accidents at Work)
EU	Evropská unie
EZ	elektrická zařízení
FBI	Fakulta bezpečnostního inženýrství
GI	generální inspektor
HZS	hasičský záchranný sbor
IALI	Mezinárodní asociace inspekce práce (International Association of Labour Inspection)
ILO	Mezinárodní organizace práce
IO	inspekční orgán
IBP	inspektorát bezpečnosti práce
IP	inspekce práce
IS	informační síť
IT	informační technologie
ISD	informační systém dozoru
ISS	Institut státní správy

ITI Praha	Institut technické inspekce Praha
IVBP	Institut výchovy bezpečnosti práce
ISPROFIN	Informační systém programového financování
MOP	Mezinárodní organizace práce
MPBP	místní provozní bezpečnostní předpis
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NOT	Centrální technická organizace
NV	nařízení vlády
OBÚ	obvodní báňský úřad
OI	oblastní inspektorát ČIŽP
OIP	oblastní inspektorát práce
OIP 3.00	OIP pro hl. m. Prahu se sídlem v Praze
OIP 4.00	OIP pro Středočeský kraj se sídlem v Praze
OIP 5.00	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích
OIP 6.00	OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni
OIP 7.00	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem
OIP 8.00	OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové
OIP 9.00	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně
OIP 10.00	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
OSHA	Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (Occupational Safety and Health Administration)
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PČR	Policie ČR
PFO	podnikající fyzická osoba
PÚ	pracovní úraz
PZH	prevence závažných havárií
RHSD	ČRRada hospodářské a sociální dohody ČR
RKS	Rezortní koordinační skupina při MPSV (pro přípravu materiálů pro COREPER)
SOD	státní odborný dozor
SLIC	Výbor vrchních inspektorů práce (Senior Labour Inspection Committee)
SÚIP	Státní úřad inspekce práce
TZ	technické zařízení
ÚTD	Úřad technického dozoru
ÚP	úřad práce
ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
VTL	vysokotlaké potrubí
VTZ	vyhrazená technická zařízení
VÚBP	Výzkumný ústav bezpečnosti práce
ZP	zákoník práce

Úvodní slovo

Zpráva o činnosti systému SÚIP společně s Roční souhrnnou zprávou o výsledcích kontrolních akcí dává ucelený přehled nejen o kontrolní činnosti systému v daném roce, ale i stavu dodržování práv a povinností na úseku pracovněprávních vztahů včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců, náhradě mzdy nebo platu a náhradě výdajů zaměstnancům a zajišťování bezpečnosti práce a bezpečnosti provozu TZ a VTZ zaměstnavateli. Na základě požadavku § 21 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále informuje o činnosti Státního úřadu inspekce práce, oblastních inspektorátů práce a o činnostech uskutečňovaných ve spolupráci s Institutem technické inspekce Praha, VÚBP Praha a IVBP Brno. SÚIP a oblastní inspektoráty práce jako kontrolní orgány vykonávaly kontroly podle schváleného programu činnosti. Program byl sestaven na základě analýzy BOZP a požadavků EU a představuje základní zadání a rámec kontrolní činnosti SÚIP a osmi oblastních inspektorátů práce. Kontrolní činnost, která představovala hlavní náplň a poslání, byla doplněna o další aktivity, z nichž bylo považováno za velmi důležité poskytování základních informací v rámci bezplatného poradenství. V první polovině roku 2005 byl vykonáván ještě státní odborný dozor nad bezpečností práce a technických zařízení a nad dodržováním stanovených pracovních podmínek v souladu se zákonem č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů, v druhé polovině roku se prováděly kontroly v souladu se zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, a schváleným programem kontrolních akcí.

Přestože hlavní díl činnosti byl zaměřen na preventivní působení v oblasti dodržování předpisů v rozsahu kompetencí podle ustanovení § 3 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, OIP se nevyhnuly ani provádění mimořádných kontrol, zejména na základě stížností, podnětů a ostatních podání. Tento druh kontrol slouží jako důležitý podklad pro hodnocení vhodnosti zaměření budoucích kontrolních akcí preventivních. V neposlední řadě IBP/OIP vyšetřovaly příčiny a okolnosti vzniku nehodových událostí, zejména pracovních úrazů.

V současnosti je nejzávažnějším problémem v pracovněprávní oblasti způsob chápání právních předpisů. Zaměstnavatelé mnohdy nedodržují předpisy, ať již záměrně, nebo z důvodu úspory finančních prostředků a nemají pro tuto oblast odborně způsobilé zaměstnance. Spoléhají na větší poptávku po zaměstnání, než je nabídka a z toho plynoucí skutečnost, že se zaměstnanci nebudou domáhat svých zákonných práv. Zaměstnanci o porušeních hovoří až v době, kdy jsou zaměstnavateli propuštěni, případně chtějí být v anonymitě. Dokládá to 4 405 přijatých podnětů, upozorňujících na porušení předpisů v této oblasti.

Předkládaná zpráva informuje o celkové činnosti systému SÚIP, především o výsledcích kontrolní činnosti OIP v oblasti pracovněprávní a bezpečnosti práce, dozorcí činnosti Institutu technické inspekce Praha (dále jen „ITI Praha“), výzkumné, výchovné a vzdělávací činnosti, činnosti na úseku informatiky a analýz, o spolupráci s dalšími orgány a organizacemi a o spolupráci systému SÚIP na mezinárodní úrovni.

Předkládaná zpráva o činnosti poskytuje souhrnné informace z kontrolní činnosti (po odvětvích) a zhodnocení všech ostatních oblastí činnosti systému.

Trvalým cílem systému SÚIP, ITI Praha, VÚBP a IVBP je prosazování národní politiky BOZP, vytvoření podmínek pro dosažení vysoké úrovně BOZP, pracovní pohody, prevence pracovních úrazů, ale i zaměření pozornosti na dodržování pracovněprávních předpisů zaměstnavateli.

Chtěl bych poděkovat všem, kteří vytvářejí odpovídající pracovní podmínky a příznivé pracovní prostředí svým zaměstnancům, kteří snižují rizika úrazů na svých pracovištích a provozech a přispívají k dobrým pracovněprávním vztahům. Dále bych chtěl pogratulovat všem, kteří získali nebo obhájili osvědčení „Bezpečný podnik“ jako doklad úspěšnosti zavedení systému řízení BOZP a podnikatelské kultury.

Mgr. Ing. Rudolf Hahn
generální inspektor

Struktura, sídlo a personální obsazení SÚIP, OIP a ITI Praha

Státní úřad inspekce práce je podle § 2 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, správním úřadem; je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí. Řídí činnost oblastních inspektorátů práce, které jsou správními úřady; pro účely hospodaření s majetkem státu včetně rozpočtu jsou ale v postavení vnitřních organizačních jednotek SÚIP. V odborné podřízenosti SÚIP je organizace státního odborného dozoru ITI Praha. SÚIP rozhoduje ve správním řízení v prvním stupni o přestupcích nebo správních deliktech a v případě, že kontrolní činnost sám prováděl, o uložení pořádkových pokut. Ve správním řízení přezkoumává rozhodnutí o přestupcích nebo správních deliktech vydaná OIP a rozhodnutí o uložení pořádkových pokut a zákazech vydaná inspektory úřadu. SÚIP se také podílí na ovlivňování výzkumu na úseku bezpečnosti práce a technických zařízení. Společně s Institutem výchovy bezpečnosti práce zabezpečuje vzdělávání, výchovu a školení zaměstnanců systému SÚIP. Odborně se podílí na různých vzdělávacích akcích a školeních pro širokou odbornou veřejnost. Touto svou činností vytváří teoretické i praktické předpoklady pro vzdělávání a výchovu veřejnosti nejen v oblasti BOZP, ale i na úseku ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek. Podílí se na tvorbě osvětových a propagačních materiálů. V čele SÚIP je generální inspektor, kterého jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.

Oblastní inspektoráty práce kontrolují dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů, dodržování kolektivních smluv a vnitřních předpisů, které zakládají nároky zaměstnancům ve smyslu zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce. V čele OIP jsou vedoucí inspektoři, které jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.

ITI Praha je příspěvkovou organizací státního odborného dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení. Podává odborná a závazná stanoviska, provádí prohlídky, organizuje a vyhodnocuje zkoušky vyhrazených technických zařízení, vydává oprávnění organizacím a podnikajícím fyzickým osobám po prověření jejich odborné způsobilosti a vydává osvědčení fyzickým osobám na základě prověření jejich odborné způsobilosti. ITI Praha provádí další odborné činnosti u vyhrazených technických zařízení v rozsahu stanoveném zákonem č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V čele ITI Praha je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.

Systém SÚIP tvoří vlastní úřad, osm oblastních inspektorátů práce se svými regionálními kancelářemi a Institut technické inspekce Praha se svými pobočkami. V sídle úřadu Opavě – působí kancelář GI a odbor pracovních vztahů a pracovních podmínek, na dosud zachovaném pracoviště v Praze - sekce ekonomicko-správní, informatiky a mezinárodní spolupráce a odbor bezpečnosti práce a VTZ. Přestože VÚBP a IVBP jsou samostatnými příspěvkovými organizacemi v přímé podřízenosti MPSV, celou řadu činností na úseku BOZP vykonávají v úzké součinnosti se SÚIP, OIP a ITI Praha. V současnosti se do zorného pole veřejnosti dostávala spíše oblast pracovněprávních vztahů, kterou systém SÚIP převzal na základě vydaného zákona o inspekci práce od úřadů práce dnem 1. července 2005. V této souvislosti došlo k delimitaci části zaměstnanců z ÚP, tím se zvýšil celkový počet inspektorů systému. Delimitace plně nezohlednila potřeby řešení převzatých kompetencí a zapříčinila nerovnoměrné doplnění OIP novými inspektory. Fyzický počet zaměstnanců OIP a SÚIP k 1. 11. 2005 byl bez obslužných zaměstnanců 491, obslužných zaměstnanců bylo 37, z toho 21 žen. Inspektorů provádějících kontrolní činnost u subjektů bylo 318, z toho 86 žen; vedoucích zaměstnanců bylo 34, z toho 14 žen, ostatních administrativních zaměstnanců, včetně vedoucích bylo 139.

Fyzický počet zaměstnanců ITI Praha k 31. 12. 2005 byl 89, z toho 33 žen. Inspektorů provádějících dozor bylo 53, z toho 2 ženy a 14 vedoucích zaměstnanců. Ve vedoucí funkci nebyla žádná žena.

Na základě požadavků vyhlášky č. 323/2005 Sb. Jsou dále uvedeny nezbytné personální údaje o systému SÚIP.

Věková struktura zaměstnanců SÚIP a OIP (vychází ze mzdových dokladů z prosince 2005)

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	1	1	0,2
21 – 30 let	15	12	27	5,1
31 – 40 let	34	34	68	12,8
41 – 50 let	55	63	118	22,3
51 – 60 let	155	99	254	47,9
61 let a více	47	15	62	11,7
celkem	306	224	530	100,0
%	57,7	42,3	100,0	

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	2	7	9	1,7
vyučen	4	13	17	3,2
střední odborné	4	14	18	3,4
úplné střední	14	32	46	8,7
úplné střední odborné	110	103	213	40,2
vyšší odborné	2	2	4	0,7
vysokoškolské	170	53	223	42,1
celkem	306	224	530	100,0

Delimitace zaměstnanců ÚP, vznik a ukončení pracovního poměru zaměstnanců SÚIP a OIP v roce 2005

	Počet
nástupy	124
odchody	40

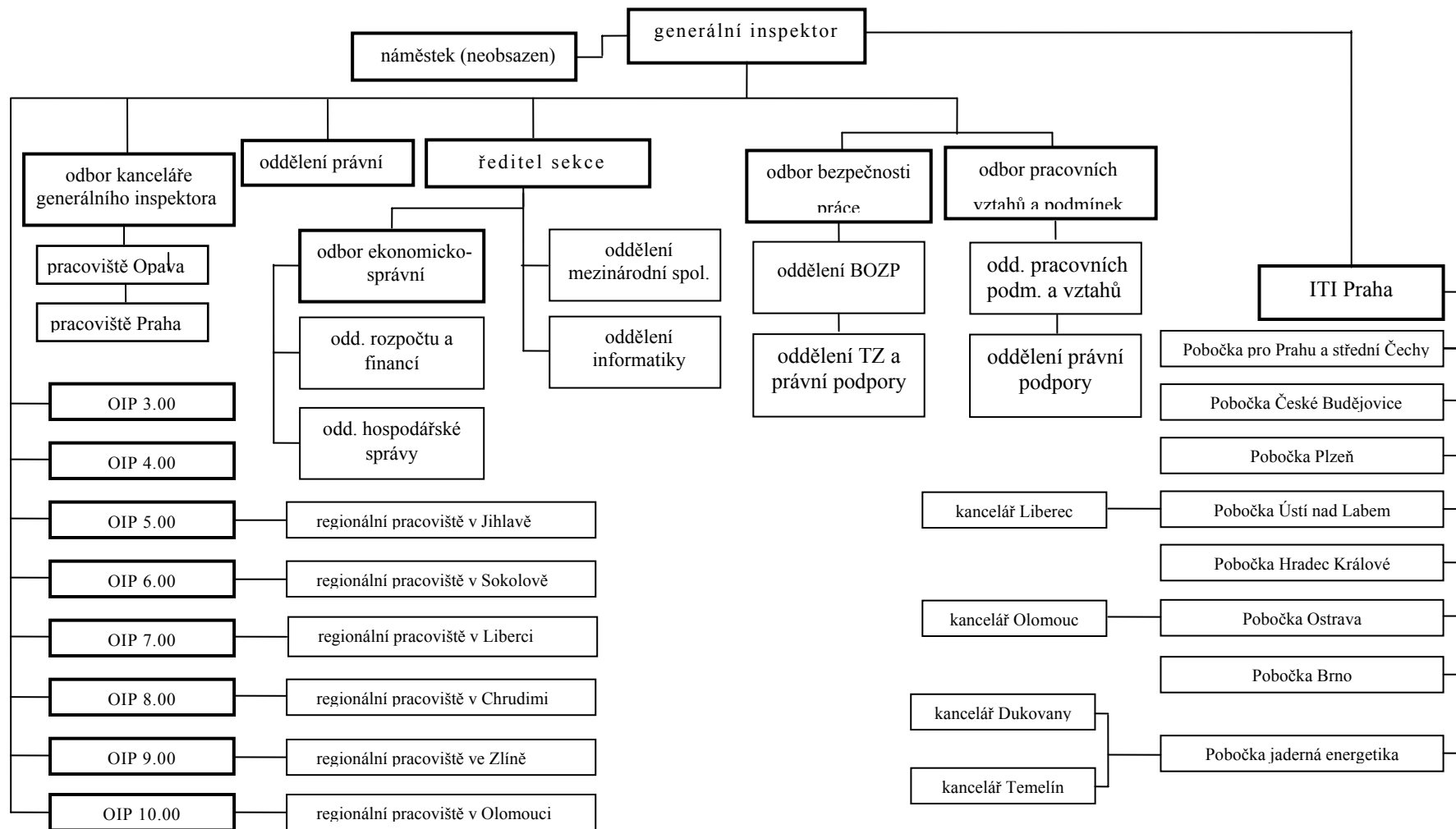
Doba trvání pracovního poměru zaměstnanců OIP a SÚIP

doba trvání	počet	%
do 5 let	218	41,1
do 10 let	94	17,7
do 15 let	83	15,7
do 20 let	46	8,7
nad 20 let	89	16,8
celkem	530	100

Jazykové znalosti zaměstnanců OIP a SÚIP

	počty vybraných míst, pro které byl stanoven kvalifikační požadavek standardizované jazykové zkoušky, zařazené podle úrovně znalostí				celkový počet stanovených požadavků na pracovní místa
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	
anglický jazyk	48	3	1	0	52
německý jazyk	21	0	0	0	21
francouzský jazyk	1	0	0	0	1
další jazyky	70	4	0	0	74
celkem	140	7	1	0	148

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA SYSTÉMU SÚIP

Legislativní názvy OIP včetně jejich sídel jsou uvedeny na straně 13

**Sídlo, vedoucí zaměstnanci a další zaměstnanci
Státního úřadu inspekce práce
(upraveno ke dni vydání)**

Státní úřad inspekce práce Horní náměstí 2 746 01 Opava tel.: 553 610 303, 553 610 304 fax: 553 610 309 e-mail: opava@suip.cz	<i>pracoviště Praha</i> Ve Smečkách 29, pošt. přihrádka 527 113 52 Praha 1 tel.: 221 924 200 fax: 222 211 498, 222 212 102 e-mail: paha@suip.cz
Vedoucí zaměstnanci:	
Generální inspektor Ředitel kanceláře GI Ředitelka sekce ekonomické, informatiky a mezinárodní spolupráce Vedoucí oddělení právního Ředitel odboru bezpečnosti práce Ředitel odboru pracovních vztahů a podmínek	Mgr. Ing. Rudolf Hahn Ing. Oldřich Přikryl Ing. Helena Matoušková JUDr. Jan Augusta Ing. Michal Ronin MUDr. Václav Kliš
Zaměstnanci SÚIP:	
právníci úřadu (právní a správní činnost)	JUDr. Dušan Blažek, Ing. Alžběta Víchová, JUDr. Zuzana Nováková, JUDr. Petr John JUDr. Eva Hereinová Mgr. Libuše Horská
celostátní koncepce výchovy a vzdělávání k BOZP, styk s veřejností tvorba koncepce kontrolní činnosti, program činnosti, zprávy o činnosti, vyřizování stížností, kontrola personalistika	Ing. Jaromír Ošťádal Jarmila Koníčková
pracovněprávní problematika	Mgr. Jaroslav Uhlschmid Ing. Olga Valášková Ing. Marcela Cacková JUDr. Andrea Jakešová Ing. Jana Bělíková
průmysl chemický průmysl, PZH stavebnictví zemědělství, lesnictví, potravinářství, terciární sféra doprava, opravárenství manipulace s materiálem a skladování plynová zařízení, svařování a tlaková zařízení zdvihací zařízení analýzy, kontrola, příprava programů právní analýzy a podpora	Ing. Josef Ježdík Ing. Alois Losman Ing. Marie Pečená Ing. Marie Licková Ing. Miroslava Šmídová Ing. Antonín Dušátko Ing. Miroslav Koščo Ing. Pavel Krejcar Ing. Pavel Šalomon Jan Hártl
oddělení rozpočtu a financí	Helena Ticháčková
	Věra Smolná, Hana Křiklanová, Lenka Smolná, Romana Karasová, Mgr. Miroslava Sedláčková, Helena Poláková, Věra Zajíčková
oddělení hospodářské správy	Pavel Doležil
mezinárodní vztahy koordinace Focal Point, internet, intranet knihovna, harmonizace a integrace	Ing. Magdalena Slavíková Mgr. Alena Horáčková Ing. Josef Mach
oddělení výpočetní techniky, analýz	Ing. Vojen Šafránek. Ing. Miroslav Rada. Ing. Vendulka Tůmová, Jiří Vít

Sídla oblastních inspektorátů práce
(upraveno ke dni vydání)

Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze vedoucí inspektor:	Kladenská 103/105 160 00 Praha 6 - Vokovice Ing. Vilém Čada	tel.: 235 364 006, 235 007 410 fax: 235 362 007 e-mail: praha@oip.cz tel.: 235 360 002
Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze vedoucí inspektor:	Průhonická 55 106 00 Praha 10 Ing. Jaromír Elbel	tel.: 272 767 643 fax: 272 769 137 e-mail: stredni.cechy@oip.cz tel.: 272 767 643
Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích vedoucí inspektor:	Vodní 21 370 06 České Budějovice Ing. Vladimír Toman	tel.: 387 424 271, 387 311 425 fax: 387 843 419 e-mail: budejovice@oip.cz tel.: 387 428 764
regionální kancelář v Jihlavě	Třída Legionářů 17/4181 586 01 Jihlava	tel/fax 567 302 107 e-mail: jihlava@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni vedoucí inspektor:	Schwarzova 27 301 00 Plzeň Ing. Miroslav Duchek	tel.: 377 423 066 fax: 377 372 926 e-mail: plzen@oip.cz tel.: 377 422 744
regionální kancelář v Sokolově	ul. Jednoty 654 356 13 Sokolov	tel. 352 615 260, fax 352 615 261 e-mail: sokolov@iop.cz
Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem vedoucí inspektor:	SNP 2720/21 pošt. příhr. 9 400 11 Ústí nad Labem Ing. Jaromír Jaroš	tel.: 472 772 842, 472 774 165 fax: 472 772 589 e-mail: usti@oip.cz tel.: 472 772 537
regionální kancelář v Liberci	nám. Dr. E. Beneše čp. 26 460 73 Liberec	tel. 485 244 111, 485 244 423 tel/fax 485 244 173 e-mail: nemá
Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové vedoucí inspektor:	Říční 1195 pošt. příhr. 53, 501 01 Hradec Králové Ing. Jaroslav Nečas	tel.: 495 219 012 fax: 495 219 070 e-mail: hradec@oip.cz tel.: 495 217 318
regionální kancelář v Chrudimi	Městský park 274/IV 537 01 Chrudim	tel. 469 623 130 e-mail: nemá
Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně vedoucí inspektor:	Milady Horákové 3 pošt. příhr. 260 658 60 Brno Ing. Michal Kleinhampl	tel.: 545 321 285 fax: 545 211 303 e-mail: brno@oip.cz tel.: 545 210 384
regionální kancelář ve Zlíně	Kúty 3967, (budova Pozemní stavitelství Zlín, a. s.) 760 01 Zlín	tel. 577 107 105 e-mail: nemá
Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě vedoucí inspektor:	Živičná 2 702 69 Ostrava Ing. Ladislav Baron	tel.: 595 134 511 fax: 596 110 164 e-mail: ostrava@oip.cz tel.: 596 110 169
regionální kancelář v Olomouci	Vejdovského 4, (budova ÚP) 772 00 Olomouc	tel. 585 548 541, 585 548 542 e-mail: nemá

Doporučuje se případnou korespondenci zasílat na adresy OIP, kde jsou podatelny, ne na adresy regionálních pracovišť.

Sídla Institutu technické inspekce Praha a jeho poboček
(upraveno ke dni vydání)

Institut technické inspekce Praha ředitel	Ve Smečkách 29 110 00 Praha 1 Ing. Jan Dubský	tel.: 222 211 501 fax :222 210 471 E-mail: info@iti.cz tel.: 222 212 745
Pobočka ITI pro Prahu a střední Čechy vedoucí inspektor:	Hostivítova 5/124 128 00 Praha 2 Vladimír Hulena	tel.: 224 913 804 fax: 224 913 803 E-mail: praha@iti.cz
Pobočka ITI České Budějovice vedoucí inspektor:	Rudolfovská 34 370 01 České Budějovice Ing. Pavel Hrubec	tel.: 386 350 511 fax: 386 350 511 E-mail: cb@iti.cz
Pobočka ITI Plzeň vedoucí inspektor:	U Borského parku 3 320 00 Plzeň Bory Ing. Miroslav Burian	tel.: 377 421 580 fax: 377 370 540 E-mail: plzen@iti.cz
Pobočka ITI Ústí nad Labem vedoucí inspektor:	U Panského dvora 986/3 400 11 Ústí nad Labem Ing. Petr Wiesner	tel.: 472 777 810 fax: 472 777 810 E-mail: usti@iti.cz
Kancelář ITI Liberec vedoucí inspektor:	Orlí 261/8 460 01 Liberec 1 Ing. Josef Vozobule	tel.: 485 107 812 fax: 485 107 614 E-mail: liberec@iti.cz
Pobočka ITI Hradec Králové vedoucí inspektor:	Riegrovo náměstí 1493 500 02 Hradec Králové Ing. Josef Rejchrt	tel.: 495 523 348 fax: 495 523 725 E-mail: hradec@iti.cz
Pobočka ITI Ostrava vedoucí inspektor:	Jílová 14 702 00 Ostrava 1 Ing. Jindřich Witos	tel.: 596 623 281 fax: 596 623 283 E-mail: ostrava@iti.cz
Kancelář ITI Olomouc	Kosmonautů 10 770 00 Olomouc	tel.: 585 231 604 fax: 585 510 200
Pobočka ITI Praha jaderná energetika vedoucí inspektor:	U Balabenky 1908/6 180 00 Praha 8 Ing. Vladimír Kuklík, CSc.	tel.: 266 314 673 fax: 284 817 156 E-mail: nuclear@iti.cz
Kancelář elektrárny Dukovany	Elektrárna Dukovany 675 50 Dukovany	tel.: 568 813 508 fax: 568 813 006
Kancelář elektrárny Temelín	P.O.BOX 23 373 05 Temelín	tel.: 385 782 477 fax: 385 782 171
Pobočka ITI Brno vedoucí inspektor:	Hudcova 78c 658 04 Brno Ing. Pavel Trhlík	tel.: 545 214 334 fax: 545 210 383 E-mail: brno@iti.cz

2 Údaje o počtu nemocensky pojištěných zaměstnanců v jednotlivých odvětvích podléhajících kontrole

uváděné údaje jsou k 31. 12. 2005

Skupina odvětví	počet subjektů	Zaměstnanci
Zemědělství, myslivost	1 468	99 664
Lesnictví, těžba dřeva	132	19 388
Rybolov, chov ryb	18	1 288
<i>Dobývání uhlí a rašeliny</i>	36	35 303
<i>Dobývání uranových a thoriových rud</i>	6	3 137
<i>Dobývání a úprava ostatní</i>	82	5 622
Výroba potravin a zpracování tabáku	919	112 595
Textilní průmysl	347	43 600
Oděvní průmysl, zpracování kožešin	258	23 125
Výroba usní a úprava kůží; výroba brašnářského zboží	97	8 416
Průmysl dřevařský (kromě výroby nábytku)	334	25 568
Výroba vlákniny, papíru	122	17 931
Vydavatelství a tisk	247	23 353
Koksování, zpracování ropy	5	2 998
Výroba chemických výrobků	197	38 035
Výroba pryžových a plastických produktů	520	67 080
Výroba ostatních minerálních výrobků	426	66 372
Výroba kovů, hutní zpracování	164	56 046
Výroba kovových konstrukcí	1 096	104 451
Výroba strojů a zařízení	959	132 968
Výroba kancelářských strojů a počítačů	27	8 272
Výroba elektrických strojů a přístrojů	464	89 143
Výroba radiových a televizních zařízení	120	27 675
Výroba zdravotnických přístrojů a hodin	162	22 395
Výroba motorových vozidel	245	101 746
Výroba ostatních dopravních zařízení	84	18 651
Výroba nábytku; ostatní průmysl	449	49 308
Zpracování druhotných surovin	51	3 281
Výroba a rozvod elektřiny a plynu	189	38 393
Úprava a rozvod vody	95	20 278
Stavebnictví	1 990	151 342

Prodej a údržba motorových vozidel	509	29 247
Velkoobchod (kromě motorových vozidel)	1 616	108 721
Maloobchod (kromě motorových vozidel)	902	138 973
Pohostinství a ubytování	595	44 847
Pozemní doprava; potrubní doprava	509	147 917
Vodní doprava	5	469
Letecká a kosmická doprava	6	6 597
Vedlejší a pomocná činnost v dopravě	320	34 621
Činnost poštovní a telekomunikační	76	67 653
Peněžnictví	127	45 634
Pojišťovnictví (kromě sociálního)	39	15 630
Činnost s úvěry, pojišťovnictví	55	2 883
Činnost v oblasti nemovitostí	557	35 404
Pronájem strojů a přístrojů	46	1 989
Zpracování dat a související činnosti	331	24 486
Výzkum a vývoj	142	18 509
Služby převážně pro podniky	1 604	176 125
Veřejná správa, obrana, sociální pojištění	1 132	206 803
Školství	4 407	250 096
Zdravotnictví, veterinární a sociální činnost	1 376	240 873
Odstraňování odpadu, čištění města	309	26 089
Činnosti společenských organizací	282	19 318
Rekreační, kulturní a sportovní činnost	551	53 501
Ostatní služby	83	5 574
Nezjištěno	298	1 321 355
Celkem všechny skupiny	27 410	4 442 703

Poznámka:

- Zpracováno VÚBP podle údajů ČSÚ číslo jednací: 424/2006-3130 kód: 3305-05 list sestavy číslo 21 tabulka č. 1 Nem Úr 1-02

Odvětví psaná kurzívou podléhají z větší části dozoru ČBÚ nebo dozoru jiných resortních orgánů.

3 Kontrolní činnost inspektorů správních úřadů

Z působnosti SÚIP a OIP, upravených ustanoveními § 3 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekcii práce, vyplývá, že kontrolují dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů, kolektivních smluv a některých vnitřních předpisů. Vedle toho OIP zajišťují a plní další úkoly na úseku vyjadřování se k vybraným projektovým dokumentacím staveb a při povolování staveb určených pro používání ve veřejném zájmu nebo jako pracoviště fyzických osob, dále pak kontrolují příčiny a okolnosti pracovních úrazů, případně se účastní jejich šetření na místě úrazového děje a poskytují bezúplatně základní informace a poradenství.

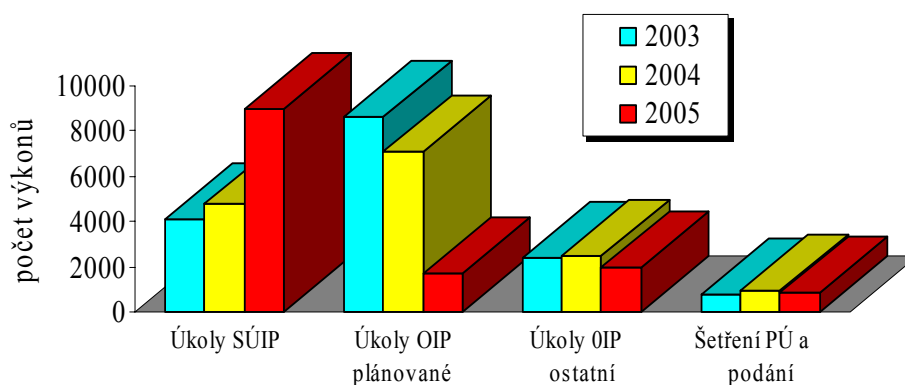
Jako již v uplynulých letech byl program kontrolní činnosti sestaven na základě analýz prováděných za účelem určení faktorů, které v rozhodující míře ovlivňují jeho zaměření v daném roce. Výslednost práce inspektorů je mnohdy ovlivněna rozsáhlou nepředvídatelností některých činností, například vyšetřováním příčin a okolností pracovních úrazů, popřípadě provozních nehod a havárií a šetřením podnětů na základě podání. Pracovně právní problematika, která byla převzata z ÚP, nebyla v minulosti řešena s cílem prevence; úřady práce se zabývaly jen kontrolou dodržování předpisů na základě podnětů, neplánovaly jakoukoliv preventivní kontrolní činnosti. Převzetím kompetencí nebyla úsekem 4 MPSV předána v této oblasti žádná koncepce.

V roce 2005 bylo realizováno na celém území ČR 6 hlavních úkolů, jejichž podrobné výsledky jsou uvedeny v Roční souhrnné zprávě o výsledcích kontrolních akcí. Výsledky a závěry hlavních úkolů jsou zveřejněny na webových stránkách, kde jsou shrnuty i výsledky kontrolních akcí pracovněprávní problematiky za druhé pololetí roku 2005. V předložené zprávě o činnosti jsou uvedeny jen hlavní údaje z činnosti systému SÚIP.

Hlavní úkoly byly (jako každý rok) směřovány do oblastí s největší pracovní úrazovostí; dále byly realizovány kampaně vyhlášené EU s cílem snížit vysoký počet smrtelných a závažných pracovních úrazů. Celkový počet kontrol u subjektů se oproti roku 2004 snížil. Toto snížení bylo způsobeno nezbytným řešením nových kompetencí daných zákonem o inspekcii práce. V roce 2005 byl tímto novým zákonem změněn do určité míry zažitý a inspektory známy způsob kontrol a udělování sankcí včetně vydávání rozhodnutí k odstranění zjištěných porušení právních předpisů (závad). Tato skutečnost měla mimo jiné negativní vliv na celkovou činnost v druhé polovině roku 2005. Nemalou měrou byla činnost systému ovlivnila nezbytností řešit velkého množství podnětů, které převzaly z ÚP k řešení jednotlivé OIP, včetně dořešení rozpracovaných případů.

Graf č. 1

Porovnání výkonů OIP po úkolech za poslední tři roky

Počet výkonů provedených oblastními inspektoráty práce

V ý k o n y (prověrky a šetření)	2003	2004	2005
Kontroly - úkoly SÚIP	4 071	4 764	8 937
Kontroly - úkoly OIP plánované	8 637	7 134	1 685
Kontroly - úkoly OIP ostatní	2 429	2 438	2 001
Šetření příčin smrtelných pracovních úrazů	111	116	112
Šetření příčin závažných a ostatních pracovních úrazů	310	323	300
Šetření příčin nehodových událostí	3	7	10
Šetření obdržенých podání v oblasti BOZP aj. (šetření podání k pracovněprávním vztahům je zahrnuto v kontrolní činnosti)	343	474	403
Celkem (kontroly a šetření)	15 904	15 256	13 448

(Započítána není kontrolní činnost spojená se šetřením 1 040 podání v pracovněprávní problematice viz kapitola 8.)

Tabulka č. 1a

Počet ostatních výkonů provedených oblastními inspektoráty práce

O s t a t n í v ý k o n y	2003	2004	2005
Návrhy potřebných technických a jiných opatření	2 392	2 421	3 858
Vyjádření k projektovým dokumentacím staveb	4 598	4 440	3 692
Uplatnění požadavků při povolování a kolaudacích staveb	3 083	2 970	2 438
Odňatá nebo omezená oprávnění k činnostem na VTZ	0	0	0
Odňatá nebo omezená osvědčení k činnostem na VTZ	1	0	0
Vyjádření k předpisům k zajištění BP a BTZ	166	169	104
Uskutečněná poradenství	4 614	4 249	27 094

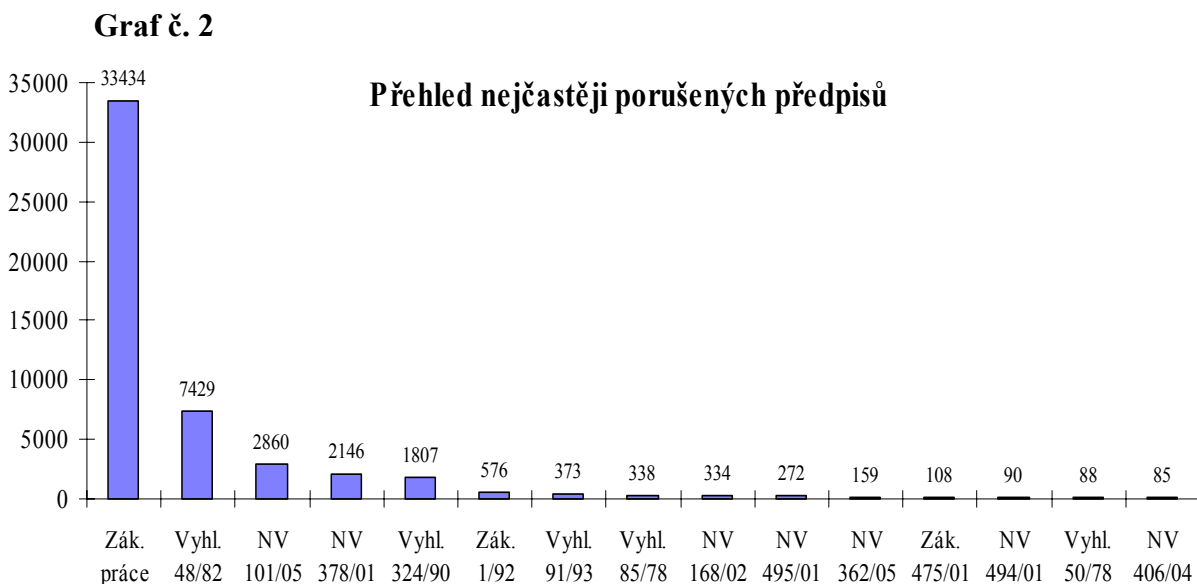
Počet zjištěných závad z prověrek a šetření (porušení právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a právních předpisů upravujících pracovněprávní vztahy) se v roce 2005 oproti roku předchozímu snížil o 9,5 %. Bylo zjištěno 50 559 závad, porušení ve 105 402 případech (počet případů představuje opakované stejné závady, porušení u subjektů ve více případech).

Tabulka č. 1b

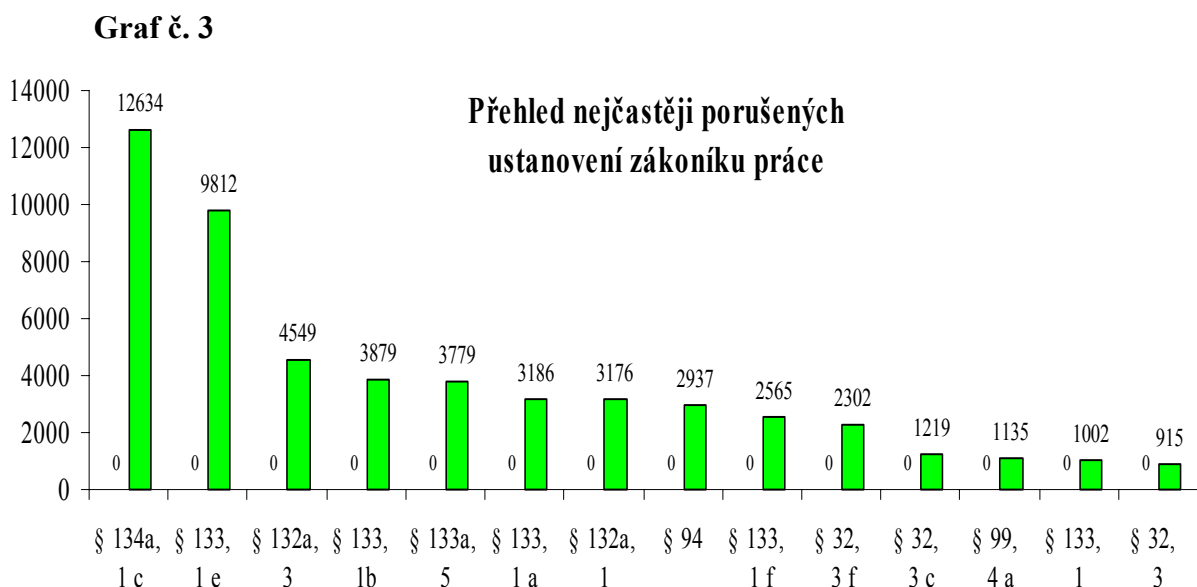
Rok	2003	2004	2005
Počet závad, porušení právních předpisů,	64 312	54 184	50 559
Počet případů	137 114	116 525	105 402

Mírné snížení počtu závad nevede ke snížení počtu závažných porušení právních předpisů, které v konečném důsledku ohrožují bezpečnost práce a zdraví zaměstnanců nebo jsou nejčastější příčinou vzniku pracovních úrazů. Tabulka č. 1b demonstruje srovnání počtů zjištěných závad a počtů porušení právních předpisů o BOZP, pracovních podmínek, pracovního prostředí a pracovněprávních předpisů za poslední tři roky.

Přehled nejčastěji porušených předpisů představuje graf č. 2

Vzhledem k tomu, že velká část porušení se vztahuje k ustanovení zákoníku práce, graf č. 3 zobrazuje zastoupení počtů porušení jeho jednotlivých ustanovení.

OIP při zjištění neplnění povinností plynoucích z pracovněprávních nebo bezpečnostních předpisů vždy konají. Konáním je rozuměno vydání opatření k nápravě závadného stavu (v souladu se zákonem o IP).

Po kontrolních zjištěních využili inspektoři (v první polovině roku 2005) svého oprávnění vydat zákaz podle § 6 odst. 1 zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 7 odst. 1 písm. j) bod 1 a 2 zákona č. 251/2005 Sb. (po 1. 7. 2005) takto:

Tabulka č. 2

Z á k a z y	2004	2005
Vyřazení strojů a zařízení z provozu	57	57
Zakázaní užívání výrobních a provozních prostorů	5	25
Zakázaní technologie	2	3
Zakázaní činností	155	48
Zakázaní práce přesčas (kromě mladistvých)	16	13

Podle § 6 odst. 2 zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a podle části čtvrté zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, rozhodly OIP o pokutě takto:

Tabulka č. 3

P o k u t y	2004	2005
Pokuty organizacím a podnikajícím fyzickým osobám - počet	609	380
Pokuty organizacím a podnikajícím fyzickým osobám - výše v Kč	10 548 000	7 873 000
z toho za zjištěná porušení předpisů při prověrkách - počet	499	259
z toho za zjištěná porušení předpisů při prověrkách - výše v Kč	7 011 000	3 956 000
z toho za zjištěná porušení předpisů v příčinné souvislosti s PÚ, mimořádnými událostmi, nebo s technickými příčinami průmyslových otrav a nemocemi z povolání – počet	110	117
z toho za zjištěná porušení předpisů v příčinné souvislosti s PÚ, mimořádnými událostmi, nebo s technickými příčinami průmyslových otrav a nemocemi z povolání - výše v Kč	3 537 000	3 917 000
Pokuty zaměstnancům organizací a PFO – počet	13	4
Pokuty zaměstnancům organizací a PFO - výše v Kč	94 500	21 000
Blokové pokuty – počet	207	89
Blokové pokuty – výše v Kč	127 400	56 650

Rozhodovací právní činnost inspektorů OIP spadá do oblasti správních řízení. Nejčastější právní činností tehdejších IBP (do 30. 6. 2005) byla vydávání rozhodnutí podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tzv. aby zjištěné závady byly ve stanovených lhůtách odstraněny. Po celý rok 2005 IBP/OIP na základě svých kontrolních zjištění vydávaly zákazy nebo uplatňovaly sankce vůči subjektům, které porušily povinnosti stanovené jim právními předpisy. Svými rozhodnutími zakázaly nebo omezily činnosti ve 146 případech (viz tabulka č. 2) a uložily celkem 380 pokut (viz tabulka č. 3). ČÚBP/SÚIP ve správním řízení přezkoumával rozhodnutí vydaná IBP/OIP. V první polovině roku 2005 bylo úřadu předáno od IBP 33 odvolání, z kterých byla 4 rozhodnutí zrušena, 3 změněna, 4 zamítnuta pro opožděnost a 22 jich bylo potvrzeno.

V roce 2005 bylo MPSV předáno 123 odvolacích případů řešených ÚP, z nich bylo 45 rozhodnutí potvrzeno a 56 rozhodnutí zrušeno. V 17 případech bylo odvolání podáno opožděně a v 5 případech změněno. Po 1. 7. 2005 byla řízení rozpracovaná na úřadech práce dokončena na OIP podle § 46 zákona č. 251/2005 Sb. v celkovém počtu 22. Z toho počtu byly 4 zamítnuty pro opožděnost, potvrzeno bylo 6 případů a zrušeno 12.

3.1 Výsledky kontrolní činnosti inspekce práce v jednotlivých odvětvích

V roce 2005 byla kontrolní činnost inspekce práce zaměřena zejména na malé a střední podniky, kontrolu zajišťování bezpečnosti práce ve stavebnictví a bezpečnou vnitrozávodovou dopravu. S nabytím účinnosti zákona o inspekci práce se v druhém pololetí roku 2005 ve zvýšené míře prováděla kontrola pracovněprávních vztahů. Souvisela s vysokým počtem obdržných podání od zaměstnanců nebo jejich zástupců.

Bylo zkontrolováno 12 836 subjektů, u kterých bylo provedeno 13 448 kontrol. Nejvíce jich bylo provedeno ve stavebnictví - 2 267 (17,00 % z celkového počtu kontrol), ve výrobě kovových konstrukcí - 1075 kontrol (7,99 %), ve velkoobchodě - 927 kontrol (6,89 %) a v zemědělství - 862 kontrol (6,41 %); dále následoval maloobchod, potravinářství, dřevařský průmysl, pohostinství a ubytování.

Z hlediska zastoupení podle velikosti podniků nejpočetnější kategorií byla kategorie 10 - 19 zaměstnanců - 2 477 kontrol (18,42 %), kategorie 25 - 49 zaměstnanců - 1 913 kontrol (14,22 %) a kategorie 1 - 5 zaměstnanců - 1 741 kontrol (12,94 %). Podíl na kontrolách u podniků v kategoriích 1 - 49 byl 62,91 % a v kategoriích 50 - 249 zaměstnanců 20,41 %. Podíl 83,32 % v kategoriích 1 - 249 zaměstnanců jednoznačně dokládá, že zaměření kontrolní činnosti na malé a střední podniky bylo splněno.

Mezi nejčastěji porušované předpisy patřily:

➤ **Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce**, ve znění pozdějších předpisů.

Bylo zjištěno 33 187 porušení; jednalo se zejména o následující paragrafy bez dalšího jejich rozlišení:

§ zákoníku práce	133	134a	132a	32	133a	94	134e	132	99	134e	133c
Počet porušení	22 389	14 113	8 983	5 807	5 104	3 025	2 095	1 873	1 669	1 142	1 024

Podíl výše uvedených deseti paragrafů zákoníku práce činil z celkového počtu porušení 89,43 %.

Z výše uvedených paragrafů byly nejčastěji porušovanými tato ustanovení zákoníku práce:

- § 134a odst. 1 písm. c) - 12 634
- § 133 odst. 1 písm. e) - 9 812
- § 132a odst. 3 - 4 549
- § 133 odst. 1 písm. b) - 3 879
- § 133a odst. 5 - 3 779
- § 133a odst. 1a - 3 186
- § 132 odst. 1 - 3 176
- § 94 - 2 937
- § 133 odst. 1 písm. f) - 2 565
- § 32 odst. 3 písm. f) - 2 302
- § 32 odst. 3 písm. c) - 1 219

Z výše uvedeného přehledu nejčastěji porušovaných ustanovení zákoníku práce je patrné, že byly zjišťovány nedostatky:

- u výrobních a pracovních prostředků, u kterých nejsou prováděny revize a kontroly nebo jsou tato provozována bez ochranných zařízení;
- v plnění základních povinností zaměstnavatelů, a to především v nezajišťování dostatečného školení v přípravě zaměstnanců k pracovním činnostem a dále neinformování o kategoriích prací, kterou budou zaměstnanci vykonávat;

- v prevenci rizik, kdy zaměstnavatelé nedostatečně vyhledávají rizika nebo nestanovují dostatečná opatření k jejich eliminaci na pracovištích;
- v poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, kdy zaměstnavatelé nemají zpracovány seznamy poskytovaných OOPP; byly zjištěny i případy, kdy zaměstnavatel OOPP vůbec neposkytl;
- v organizaci práce a pracovních postupech, kdy zaměstnavatel nechrání zaměstnance před padajícími předměty, před dopravou na pracovišti, neposkytuje ve stanovených případech bezpečnostní přestávky nebo nevede o nich evidenci;
- u pracovních smluv, které neobsahují základní náležitosti stanovené § 32 zákoníku práce;
- v evidenci pracovní doby, kdy z předložené dokumentace nelze zjistit počet odpracovaných hodin v jednotlivých směnách a dnech.

➤ **Vyhláška č. 48/1982 Sb.**, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění pozdějších předpisů.

Bylo zjištěno 7 366 porušení vyhlášky, a to zejména:

§ vyhlášky č. 48/1982 Sb.	7	4	232	199	194	8	16	17	11	34
Počet porušení	807	607	583	498	404	313	275	262	214	201

Podíl výše uvedených deseti paragrafů činil z celkového počtu zjištěných porušení vyhlášky 56,53 %. Za alarmující lze považovat především zjištění nedostatečnosti ochranných opatření u elektrických zařízení (§ 194 a § 199) a provozování strojů bez ochranných zařízení (§ 34). Tento stav úzce souvisí s tím, že stroje a technická zařízení včetně trvalých součástí budov nejsou podrobována pravidelným kontrolám a revizím (§ 7), k provozovaným strojům a zařízením schází dokumentace nebo není vedena v souladu s předpisy a pokyny výrobce. Chybějící dokumentace znemožňuje nejen dobrou péči o stroje a technická zařízení, ale výrazně omezuje možnosti prevence rizik a negativně se projevuje i při vlastním školení zaměstnanců.

Údaj roku 2005 nemůže být porovnán s minulými lety, ale ani mezi paragrafy, protože ve vyhlášce byly od 7. června 2005 zrušeny §§ 4, 7, 8, 11, 16, 17, 34 a 232, vedle toho § 194 a § 199 zůstaly v platnosti.

Požadavky na bezpečnost posuzovaných strojů, budov a pracoviště stanoví nejen vyhláška č. 48/1982 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení a nářadí, a od 1. 3. 2005 i nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí. Obě tato nařízení vlády ve velké míře převzala bezpečnostní požadavky zrušených částí vyhlášky č. 48/1982 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a není tedy překvapením, že zjištěná porušení u těchto předpisů úzce korespondují se zjištěními u vyhlášky č. 48/1982 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

➤ **Nařízení vlády č. 378/2001 Sb.**, kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí.

Bylo zjištěno 2 139 porušení; nejčastěji porušovanými paragrafy byly § 3 odst. 1, písm. a), d), p), r) a § 4 odst. 1 a 2.

➤ **Nařízení vlády č. 101/2005 Sb.**, o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí. Mezi nejčastěji porušovanými ustanoveními byly články 2, 3, 5 a 10 přílohy. Celkem bylo zjištěno 2 846 porušení.

➤ **Vyhláška č. 324/1990 Sb.**, o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích. Kontrolou bylo zjištěno 1 781 porušení a to zejména:

§ vyhlášky č. 324/1990 Sb.	11	48	49	4	5	9	14	50	13	55
Počet porušení	228	217	140	140	135	134	96	85	74	56

Podíl výše uvedených deseti paragrafů činil z celkového počtu zjištěných porušení vyhlášky 73,27 %.

Z výše uvedených paragrafů byly nejčastěji porušovány ustanoveními vyhlášky:

- § 48 odst. 1 - v 199 případech (neprovedení kolektivním nebo osobním zajištěním na pracovištích a komunikacích, kde hrozí nebezpečí poškození zdraví);
- § 11 odst. 8 - v 143 případech (staveniště neoznačeno bezpečnostními značkami a tabulkami);
- § 5 odst. 1 - v 85 případech (nevypořádaný vztahy, závazky a povinnosti v oblasti BOZP mezi účastníky výstavby předem);
- § 49 odst. 1 - v 74 případech (neprovedení kolektivního zajištění ochrannými a záchytnými konstrukcemi s dostatečnou pevností a odolností a bez pro prokázání statickým výpočtem nebo jiným závazným podkladem);
- § 49 odst. 2 - v 66 případech (pro navrhování, konstrukční provedení, montáž, používání a údržbu ochranných a záchytných konstrukcí nebyly dodrženy požadavky zvláštních předpisů);
- § 13 odst. 1 - v 64 případech (nezajištění otvorů a jam na pracovištích a komunikacích zakrytím nebo ohrazením proti nebezpečí pádu osob);
- § 55 odst. 1 - v 56 případech (o předání a převzetí konstrukcí do užívání nebyly doloženy zápisy);
- § 50 odst. 4 - v 53 případech (prostředky osobního zajištění nebyly pravidelně prohlíženy a zkoušeny);
- § 14 odst. 7 - v 52 případech (použité žebříky pro výstup nebyly postaveny tak, aby jejich přesah nad výstupní úroveň byl minimálně 1,1 m a jejich sklon nebyl menší než 2,5 : 1);
- § 11 odst. 1 - v 50 případech (neoplocení staveniště v obcích).

Z celkového počtu zjištěných porušení ustanovení vyhlášky č. 324/1990 Sb. bylo zjištěno ve stavebnictví 86,54 %, zbývající část zjištění byla u subjektů mimo stavebnictví při údržbě provozovaných objektů.

➤ **Zákon č. 1/1992 Sb.,** o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrolami bylo zjištěno 561 porušení zákona, a to zejména:

§ zákona č. 1/1992 Sb.	14	10	4	5	11	6	12	7	17	18
Počet porušení	125	113	73	45	39	37	31	30	28	13

Výše uvedená porušení zákona byla zjištěna při vyřizování podání od zaměstnanců v období července až prosince 2005, kdy kompetence kontrolovat mzdy přešla z úřadů práce na inspekci práce. Z výše uvedených paragrafů byly nejčastěji porušovány ustanoveními zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- § 14 odst. 1- v 116 případech (nižší mzdový tarif, zahrnutí do mzdového tarifu mzdu za přesčasovou práci a příplatků);
- § 10 odst. 1- v 99 případech (nedodržení lhůty splatnosti mzdy);
- § 4 odst. 1- v 61 případech (neplacení mzdy za vykonanou práci);
- § 5 odst. 1- v 25 případech (nedostatky v placení přesčasové práce);
- § 6 odst. 1- v 31 případech (nedostatky v placení za práci konanou ve svátek).

Nedodržování požadavků vyplývajících ze zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo nejčastěji zjišťováno v dopravě (67 případů), pohostinství a ubytování (66 případů), stavebnictví (63 případů), velkoobchodě (62 případů) a v maloobchodě

(49 případů). Těchto pět oborů ekonomických činností se podílí na porušování výše uvedeného zákona téměř v 55 %.

Z přehledu nejčastěji porušovaných předpisů a jejich konkrétních ustanovení je patrné, že podstatná část zjištěných porušení je snadno odstranitelná, a to bez zvýšených nároků na finanční prostředky. Téměř 25 % zjištěných porušení byly kontrolované osoby schopny odstranit ihned ještě během probíhající kontroly, u 74 % byly stanoveny termíny k odstranění zjištěných nedostatků; dále byly vydány zákazy používání strojů nebo vykonávání činností. Inspekce práce v roce 2005 také prováděla kontroly, při kterých ověřovala, jak jsou plněna stanovená opatření z kontrol předcházejících. Z jejich výsledku vyplynulo, že až na výjimky se uložená opatření plní. Jiná je však situace z hlediska opakování zjištěných nedostatků. Příčinu je možno spatřovat v tom, že kontrolované osoby:

- odstraní zjištěné nedostatky jen na místě, kde byly inspektorem konkrétně zjištěny, na obdobných svých pracovištích je neodstraní;
- nedostatky jsou odstraněny bez toho, aby byla přijata opatření proti jejich opakování.

Oba výše uvedené postupy ukazují na to, že kontrolované osoby nemají funkční systém vnitřní kontroly a že je nedostatečná spolupráce mezi zaměstnavateli a zaměstnanci na zajišťování a zvyšování úrovně BOZP v podnicích ve smyslu § 135 a § 136a zákoníku práce.

3.1.1 Stavebnictví

Kontrolní činnost ve stavebnictví byla zaměřena na:

- bezpečnost práce ve stavebnictví - ochrana zaměstnanců před pády z výšky;
- kontrolu systému zajišťování BOZP v malých a středních podnicích;
- kampaň SLICu – „Kontrolní, informační a propagační kampaň ve stavebnictví“.

Vedle preventivních akcí byly ve stavebnictví prováděny kontroly na základě obdržení podání ze strany zaměstnanců a jejich zástupců. Skutečnosti zjištěné při kontrolách:

- na staveništích, kde pracuje současně více zaměstnavatelů, chybí vzájemné informace o rizicích při práci za provozu v souběhu a nejsou stanoveny podmínky pro bezpečné provádění prací;
- technologické postupy zpracované zaměstnavateli jsou většinou zaměřeny pouze na jakost a kvalitu a chybí pracovní postupy zaměřené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci;
- v oblasti školení jsou zaměstnanci seznamováni se všeobecnými předpisy k zajištění BOZP, ovšem ve většině případů chybí dostatečný rozsah obsahu školení, dostatečné pokyny pro kvalifikované provádění přidělovaných prací, zvláště chybí poskytování informací o opatřeních přijatých v rámci vyhledávání rizik nebo dodržování těchto opatření;
- v oblasti zdravotní a odborné způsobilosti pro práce ve výšce byla zjišťována pochybení pouze výjimečně;
- u velké části kontrolovaných subjektů není prováděna dostatečná a kvalitní kontrolní činnost zaměřená na vyhledávání rizik se zaměřením na práce ve výškách. Pokud jsou kontroly prováděny, tak jsou povrchní a zaměřují se na nevýznamná rizika, nikoliv na důsledné vyžadování ochrany zaměstnanců při pracích prováděných na střechách a jiných vyvýšených konstrukčních částech budov a objektů;
- vlastní seznam pro poskytování OOPP je ve většině případů zpracován, ne však na základě vyhodnocení rizik, ale dle vlastních zkušeností. Neustále jsou přidělovány jako OOPP pro práci ve výšce pro zachycení pádu pásy pro pracovní polohování a zadržení, což lze přičíst nedostatečným znalostem a přehledu v oblasti BOZP;
- u technických konstrukcí lešení, které plní funkci ochranných i pomocných pracovních konstrukcí, byly zjišťovány stále se opakující závady. Konstrukce nebyly dostatečně pevné, stabilní a odolné proti poškození a vnějším vlivům. Konstrukce lešení byly prováděny v rozporu s návody výrobců a příslušných ČSN pro montáž a demontáž

lešení. Lešení, (jako ochranná i pomocná pracovní konstrukce), byla často provozována bez jejich úplného dokončení, vybavení a vystrojení, a bez dokladu o předání a převzetí.

Výsledky kontrol prokázaly oproti minulým obdobím pouze výjimečné zlepšení. Ve většině malých a středních stavebních firem neexistuje účinný systém vnitřní kontroly v zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zatímco v roce 2004 došlo k 19 smrtelným pracovním úrazům, jejichž zdrojem byl pád z výšky, v roce 2005 bylo IBP/OIP nahlášeno těchto úrazů 14. Celková úrazovost v roce 2005 byla oproti roku 2004 nižší o 11,4 %.

Kontrolní, informační a propagační kampaň ve stavebnictví

Výbor vrchních inspektorů práce (SLIC) odstartoval v roce 2003 koordinované kampaně ve stavebnictví v „původních členských státech“. Kampaně proběhly v roce 2003 a 2004. V závěrečné zprávě o realizaci kampaně v roce 2004 bylo doporučeno, aby kampaň se shodným zaměřením provedly i nové členské státy. Kontrolní kampaň proběhla ve všech nových členských státech ve shodných termínech se zaměřením na:

- pády z výšky,
- dopravu na pracovišti,
- zvedání – operace s těžkými břemeny,
- dodržování směrnice Rady 92/57/EHS.

Česká republika neměla v hodnoceném období do své legislativy zahrnutý v plném rozsahu požadavky směrnice Rady 92/57/EHS, na které byla založena evropská kampaň pro rok 2005. Jedná se zejména o požadavek na ustanovení koordinátora BOZP při práci na staveništích s tím související oznámení zahájení prací na staveništích místně příslušným oblastním inspektorátům práce a zpracování plánu bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci na staveništi. Při provádění kontrolní části evropské kampaně bylo tedy nutno při výběru staveb ke kontrole vyrovnat se s absencí požadavků směrnice. V délce 14 dnů před každým kontrolním obdobím proběhly informační kampaně. Průběh kampaně a informace o ní byly zveřejněny na internetových stránkách SÚIP a BOZPinfo a k jejímu zahájení byly provedeny na OIP semináře. Pracovní skupina pro přípravu kampaně zpracovala i informační materiály na její podporu. Během jarní i podzimní části kontrolní kampaně bylo navštíveno celkem 956 stavenišť, z toho bylo 474 stavenišť zkontrolováno na jaře a 482 stavenišť na podzim. Z celkového počtu obou částí kampaní bylo navštíveno 271 stavenišť kde pracovalo 1 – 5 zaměstnanců, 503 stavenišť v kategorii 6 – 20 zaměstnanců, 142 stavenišť s 21 – 50 zaměstnanci a 40 stavenišť s více než 50 zaměstnanci. Při všech sledovaných činnostech (pády z výšky, doprava na pracovišti, zvedání – operace s těžkými břemeny a dodržování směrnice Rady 92/57/EHS) bylo zjišťováno, že stav na navštívených staveništích je v souhrnu v úplné (popřípadě v širší) shodě s bezpečnostními předpisy. Na 5 % stavenišť byly práce vykonávány v částečné nebo omezené shodě s bezpečnostními předpisy.

3.1.2 Doprava

3.1.2.1 Doprava silniční

V roce 2005 byla problematika zajištění BOZP v silniční dopravě kontrolována některými IBP/OIP celoročně v rámci regionálních úkolů (OIP 5.00, OIP 7.00 a OIP 8.00), od 1. 9. 2005 pak všemi OIP v rámci mimořádného doplnění úkolu „Kontrola systému BOZP u malých a středních podniků“ o část kontroly dopravců z pohledu dodržování pracovního režimu řidičů, jejich správného platového zařazení a odměňování, včetně proplácení cestovních náhrad.

Cílem bylo provedenými kontrolami přispět k „Národní strategii bezpečnosti silničního provozu“, a zejména se připravit na rozsáhlý úkol roku 2006 obdobného zaměření. OIP

zkontrolovaly při plnění všech výše uvedených úkolů a v rámci šetřených podnětů řidičů 252 dopravců (a to jak právnických osob, tak podnikajících fyzických osob).

Při kontrole pracovního režimu řidičů bylo zjištěno:

- ze strany dopravců nebyly organizovány práce řidičů tak, aby byly dodržovány povinnosti stanovené příslušnými předpisy pro jednotlivé typy jízd (zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí vyhláška č. 478/2000 Sb., ve znění vyhlášky č. 55/2003 Sb., zákon č. 475/2001 Sb., Dohoda AETR, nařízení vlády č. 168/2002 Sb.) tak, aby byl dodržen stanovený limit denního doby řízení, dostatečný odpočinek před vlastním řízením a bezpečnostní přestávky,
- zaměstnavatelé nezajišťovali, aby řidiči vedli na předepsaných dokladech požadované údaje o dobách pracovního výkonu (řízení) a čerpání bezpečnostních přestávek,
- řidiči překračovali stanovené limity doby řízení a nedodržovali minimální doby bezpečnostních přestávek.

Dále bylo zejména zjištěno:

- neprovedení stanovených lékařských prohlídek u řidičů v termínech tak, jak požadují příslušná ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 277/2004 Sb.,
- ze strany zaměstnavatelů – dopravců neprovádění jejich povinností v problematice rizik (vyhledávání, minimalizování, seznamování s neodstranitelnými riziky apod.),
- nezpracování konkrétních pracovních postupů pro některé činnosti a jejich zahrnutí do místního provozního bezpečnostního předpisu (MPBP),
- závady v oblasti OOPP (nestanovení podmínek pro jejich používání; OIP konstatují, že přidělování výstražných vest pro zviditelnění osob vstupujících na pozemní komunikace tak, jak požaduje nařízení vlády č. 168/2002 Sb., se realizuje a většina služebních vozidel je jimi vybavena).

V oblasti pracovněprávních vztahů byly zjištěny následující závady:

- chybějící písemná informace o právech a povinnostech vyplývajících z pracovního poměru (§ 32 odst. 3 zákoníku práce),
- nedodržení minimálních mzdových tarifů (§ 14 odst. 2 zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, příloha 2 nařízení vlády č. 333/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
- zaměstnavatel vyplácel mzdu pozdě a nepravdělně, v nesprávné výši, neposkytoval náhrady mzdy při překážkách v práci, prováděl srážky v rozporu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- zaměstnavatel neposkytoval řidičům náhrady výdajů při pracovních cestách; resp. neposkytoval při cestách do zahraničí náhrady v cizí měně.

Provedené kontroly v oblasti pracovněprávních vztahů zjistily řadu pochybení při přiznávání a vyplácení mzdy řidičům tak, aby odpovídala platným předpisům; naopak u vyplácení stanovených náhrad ve smyslu zákona č. 119/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a prováděcí vyhlášky č. 647/2004 Sb., velké množství závad zjištěno nebylo. U technických závad se opakují nedostatky zjišťované již v letech minulých.

3.1.2.2 Drážní doprava

V roce 2005 IBP/OIP se kontrolní činnost v této problematice soustředila na vlečky, resp. železniční stanice ČD, a to v rámci kampaně a celorepublikového úkolu „Bezpečná vnitrozávodová doprava“. Cílem této části celého úkolu bylo provést kontrolu při nakládce a vykládce železničních vagónů. Při plnění tohoto celorepublikového úkolu bylo IBP/OIP

provedeno 162 kontrol vleček, resp. železničních stanic. Zjištěno bylo zejména nedodržování zákoníku práce, vyhlášky č. 48/1982 Sb., ve znění pozdějších předpisů (od 1. 3. 2005 nařízení vlády č. 101/2005 Sb.) a nařízení vlády č. 168/2002 Sb.; ojediněle pak i porušení drážních předpisů, a to jak zákona č. 266/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tak jeho prováděcích vyhlášek (č. 173/1995 Sb. a č. 177/1995 Sb., oba předpisy ve znění pozdějších předpisů).

Konkrétně se jednalo o závady spočívající v:

- nevyhledání rizik v železničním provozu,
- nestanovení nutných technologických postupů pro činnosti související jak s údržbou a čištěním kolejového svršku, tak přímo s nakládkou a vykládkou vozidel,
- nedostatečného bezpečnostního značení, zejména vlečkových a železničních přejezdů,
- nepoužívání stanovených OOPP při posunu (zejména výstražných vest),
- neudržování volného manipulačního a schůdného prostoru u kolejí,
- neproškolení zaměstnanců.

Souhrnně lze konstatovat, že prověrka (lze předpokládat účinkem předcházející osvětové části kampaně) neodhalila větší množství závažných porušování povinností vyplývajících z bezpečnostních předpisů, ani alarmující počet závad. Rezervy přetrvávají v problematice vyhledávání, vyhodnocování a eliminace rizik, resp. v případě jejich neodstranění v upozorňování zaměstnanců na ně; dále pak v snadno odstranitelných závadách přijmutím vhodných organizačních opatření, k nimž lze přiřadit zachování volného schůdného a manipulačního prostoru, zajištění vhodných nátěrů, pořádku v kolejišti (např. řádné ukládání záražek do stojanů apod.). Větší pozornost je nutno věnovat zejména kontrole především řádného zajišťování vozidel proti pohybu ze strany zaměstnavatele.

3.1.3 Zemědělství

Zemědělství patří v ČR dlouhodobě k oblastem s velmi vysokou četností pracovních úrazů, často se závažnými a trvalými následky a s finančními dopady na zaměstnavatele. I když v tomto odvětví pracuje asi jen 2,5 % pojištěnců, podíl na celkovém počtu pracovních úrazů dosahuje téměř 6 %. V loňském roce vzniklo v zemědělství 11 smrtelných pracovních úrazů a 64 závažných úrazů vyžadující hospitalizaci delší než 5 dnů. V zemědělství byly kontroly prováděny v rámci úkolu „Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích“. Při výběru subjektů ke kontrole bylo postupováno v souladu se zadáním a předmětem kontroly uvedeného úkolu. Bylo provedeno 862 kontrol, při nichž bylo zjištěno 3 890 závad.

Charakteristika zjištěných závad:

Nejčastější závadou zjištěnou při odborném dozoru a kontrolách bylo nestanovení konkrétních pracovních postupů při chovu skotu se zohledněním požadavků § 2 a § 4 nařízení vlády č. 27/2002 Sb. včetně příslušné přílohy k tomuto nařízení vlády. Závažné nedostatky byly zjištěny u provozovaných technických zařízení. Zde je možno např. jmenovat nezajištěné pohony oběžných shrnovačů chlévské mrvy, používání nezakrytých kloubových hřídelí pohonu krmných vozů, nezakrytí hnacího ústrojí dopravníků apod. U provozovaných objektů byl zjištěn neuspokojivý stav daný nedostatečnou průběžnou údržbou. Ze zjištění lze uvést např.:

- stav budov ohrožují bezpečnost osob (uvolněné stropní podhledy, poškozené zdivo, vytržené kovové rámy vrat ze zdiva),
- posuvná vrata nejsou zajištěna proti vypadnutí z vodící drážky, případně otevřená křídla vrat nejsou zajištěna proti samovolnému zavření,
- venkovní prostory určené pro chov skotu nejsou dostatečně zabezpečeny proti nežádoucímu úniku zvířat,
- podlahy ve stájích nejsou rovné a odolné proti poškození,

- šachty u oběžných shrnovačů chlěvské mrvy nejsou zajištěny zábradlím proti pádu osob,
- otvory v podlahách stájí nejsou zakryty poklopy s odpovídající nosností,
- volné okraje otvorů v podlahách půdních prostorů a volné okraje lávek u vynášecích dopravníků chlěvské mrvy nejsou taktéž opatřeny zábradlím.

3.1.4 Lesnictví

Těžba, soustředování a odvoz dřeví patří z hlediska ohrožení zdraví pracovníků mezi trvale rizikové činnosti. IBP/OIP, které se kontrolou této činnosti věnovaly v rámci úkolu „Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích“, zaměřily svoji pozornost u kontrolovaných subjektů zejména na ověřování systému řízení, vyhodnocování rizik a opatření k jejich eliminaci; dále pak na technický stav strojů, zařízení a náradí a na dodržování technologických postupů při práci. Ke kontrole byly vybrány subjekty podle zadání výše jmenovaného úkolu s ohledem na pracovní úrazovost, vyskytující se rizika, závažné porušování předpisů BOZP zjištěných při předcházejících kontrolách a subjekty, u kterých dosud nebyly kontroly prováděny. V roce 2005 bylo provedeno 131 kontrol, při nichž bylo zjištěno 2 531 porušení předpisů.

Charakteristika závažných zjištění a poznatky z kontrol:

- nedostatky v seznamování zaměstnanců s technologickými postupy a zvláštnostmi pracovišť ze strany zaměstnavatele, jejich nedodržování zaměstnanci;
- nedostatečná kontrola technického stavu řetězových pil;
- neprovádění kontrol a revizí lesnických kolových traktorů a odvozních souprav;
- ze strany těžařů nedodržování předepsaných parametrů záseku a hlavního řezu;
- nepoužívání stanovených OOPP, nedodržování stanovených přestávek obsluhami řetězových pil.

Problémem nadále zůstává bezpečnost práce u OSVČ. Většina osob zabývajících se těžbou, soustředováním a odvezením dříví patří do skupiny osob na niž se podle § 137 zákoníku práce předpisy vztahují přiměřeně. K zvýšení bezpečnosti práce v lese by přispělo opatření, aby pro státní zakázky na těžbu, soustředování a odvoz dříví byla podmínka, že subjekt musí mít pro tuto činnost zaměstnance.

3.1.5 Průmysl

V rámci preventivních kontrol byla pozornost inspekce práce zaměřena na malé a střední podniky, a to především v následujících oborech:

- strojírenství (výroba strojů, zařízení, díly pro výrobu automobilů),
- výroba kovových konstrukcí,
- dřevařský průmysl,
- chemický průmysl,
- potravinářství,
- výroba stavebních hmot,
- výroba pryžových a plastových výrobků.

Z přehledu oborů jednoznačně vyplývá, že se jednalo o obory s vyšší mírou rizika vzniku nehodových událostí, výrazně ovlivňující pracovní úrazovost v České republice. Při kontrolách bylo zjištěno, že v podnicích:

- nejsou dostatečně vyhledávána a posuzována rizika,
- schází průvodní dokumentace k provozovaným strojům a zařízením (zvláště pak u strojů starších),

- dokumentace není zpracována ve srozumitelném jazyce [viz příloha č. 2 odst. 1.7.4 písm. b) nařízení vlády č. 24/2003 Sb., (návodů k obsluze mají být zpracovány v jazyce dané země)],
- nejsou prováděny kontroly a revize používaných strojů a zařízení,
- provozují se stroje bez ochranných zařízení nebo tato ochranná zařízení nejsou funkční, případně namontována,
- nedostatečná jsou školení a příprava zaměstnanců k výkonu pracovní činnosti, chybí školení před převedením na jinou pracovní činnost při změně technologie a použitých prostředků,
- nejsou dodržovány pracovní podmínky tj. pracovní doba, podmínky pro přesčasovou práci a pracovní pohotovost, včetně mzdových nároků a odměňování za vykonanou práci.

Souhrnně lze konstatovat, že zásadním problémem malých a středních podniků je absence systému zajišťování BOZP. Příčiny tohoto stavu jsou zejména:

- malé znalosti povinností vyplývajících z právních předpisů;
- nedostatečné finanční prostředky často související s druhotnou platební neschopností;
- častá změna výrobního programu a přejímání zakázek přesahujících technické a personální možnosti podniku;
- nedostatečné bezpečnostní a zdravotní služby;
- v přijímání zaměstnanců „univerzálních“, kdy je školení a příprava formální nebo z důvodu „souměřitelnosti“ málo efektivní.

Chemický průmysl

Pozornost kontrolních orgánů byla zaměřena na subjekty s větším množstvím nebezpečných chemických látek, které spadaly pod působnost zákona č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů. Integrovaná inspekce byla provedena ve spolupráci s krajskými úřady, Českou inspekcí životního prostředí, správními úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému a krajskými hygienickými stanicemi. Inspektoři IBP/OIP provedli kontrolu 102 subjektů (30 subjektů skupiny A, 72 subjektů skupiny B).

První část kontroly byla zaměřena na obsah školení BOZP, způsob seznámení zaměstnanců s bezpečnostními pravidly, s technologickými postupy a únikovými cestami. Celkem ve 20 případech byly zjištěny nedostatky při školení o bezpečnosti práce.

Další část kontroly byla zaměřena na odbornou způsobilost zaměstnanců na rizikových pracovištích (3 závady), nedostatky v prevenci rizik (29 závad), nedostatky při skladování chemických látek (34 závad), nedostatky v organizaci práce (25 závad). Nepoužívání OOPP bylo zjištěno v 5 případech. Nedostatky v provozní dokumentaci byly zjištěny v 21 případech a nedostatky u výrobních a pracovních prostředků byly zjištěny v 63 případech. Mimo jiné bylo zjištěno:

- chybí označení skladovacích nádrží s nebezpečnými látkami;
- nebylo provedeno označení prostorů s nebezpečím výbuchu a nebyl určen rozsah nebezpečných zón 1 a 2;
- sklady chemických látek nebyly vybaveny asanačními prostředky;

- provozní řády a plány havarijních opatření pro skladování a stáčení hořlavých rozpouštědel neměly řádně stanovena opatření proti nebezpečí vyplývajícím z nábojů statické elektřiny.

Při kontrole tlakových zařízení bylo zjištěno 24 závad, u plynových zařízení bylo zjištěno 26 závad a při kontrole elektrických zařízení bylo zjištěno 59 závad. Například byly zjištěny tyto závady:

- nebyly provedeny revize elektrických zařízení na přečerpávací stanici ropných produktů;
- nebylo provedeno uzemnění stáčecího místa, stání cisterny amoniaku a mobilního návěsu u stáčírny amoniaku jako ochrana před účinky nábojů statické elektřiny;
- byla přerušena připojení hromosvodů k jímacím tyčím;
- nebylo provedeno ochranné pospojování kovových dveří na společnou uzemňovací ochrannou soustavu.

Celkem bylo zjištěno 393 závad. Závady nebyly zjištěny pouze u 12 kontrolovaných subjektů (11,8 %). Počet závad proti předchozímu roku sice klesl, stále se ale vyskytují závady závažné, které mohou být zdrojem průmyslové havárie.

3.2 Kontrola příčin a okolností pracovních úrazů a nehodových událostí

Oblastní inspektoráty práce v roce 2005 obdržely celkem 67 486 záznamů o vzniku pracovních úrazů; z tohoto počtu jich bylo 169 smrtelných a 1 109 úrazů vyžadující hospitalizaci delší než 5 dnů.

IBP/OIP šetřily v roce 2005 celkem 422 pracovních úrazů a provozních nehod technických zařízení. Z rozboru obdržených záznamů vyplývá, že pokračuje pokles pracovních úrazů zařazených do skupiny příčin – „nedostatky osobních předpokladů“. Ten poklesl z 35,98 % na 31,73 %. V případě šetřených úrazů je tato skupina zastoupena necelými 8 %; snížení skupiny příčin „nedostatky osobních předpokladů“ je způsobena přesunem charakteristiky úrazu do skupiny příčin „špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko“. Z výsledků šetření příčin vzniku pracovních úrazů jednoznačně vyplývá, že ze strany zaměstnavatelů přetrvávají nedostatky v objasňování skutečných příčin vzniku pracovních úrazů, často jsou přehlíženy události, při kterých dochází k poškození zdraví, není plněna povinnost pro ohlášení PÚ oblastním inspektorátům práce (ve smyslu nařízení vlády č. 494/2001 Sb.). Nadále přetrvává praxe, že po vzniku pracovního úrazu se opatření, která mají zamezit opakování pracovního úrazu ze stejných zdrojů a příčin, omezují na seznámení zaměstnanců, že k úrazu došlo, a na opětovné formální školení. S ohledem na výše uvedené je zvýšená pozornost ze strany inspekce práce zaměřena nejen na důsledné vyšetřování příčin a okolností vzniku pracovního úrazu, ale také na kontrolu stanovení opatření zaměstnavatele k zabránění jejich opakování včetně jejich realizace.

3.3 Posuzování projektové dokumentace staveb

Oblastní inspektoráty práce jako dotčené orgány státní správy jsou podle § 61 odst. 5 stavebního zákona povinny sdělit v rámci stavebního řízení svoje stanoviska k určeným stavbám. Projektová dokumentace, která se předkládá ke stavebnímu řízení, musí podle § 18 vyhlášky č. 132/1998 Sb., obsahovat i způsob zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení pro výstavbu i budoucí provoz. Oblastní inspektoráty práce v rámci stavebního řízení vypracovaly celkem 3 692 stanovisek k projektovým dokumentacím staveb. Při naplňování ustanovení § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2005 Sb. OIP provádějí z hlediska budoucího

provozu prevenci v zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení tím, že se vyjadřují k vybraným projektovým dokumentacím staveb, zda splňují požadavky právních předpisů na ně kladené, a předkladatele upozorňují na nedostatky v naplňování těchto předpisů.

Obecně lze konstatovat, že předkládané projekty v řadě případů upřednostňovaly architektonické a technické řešení, aniž se důsledně zabývaly bezpečností a ochranou zdraví při provádění, užívání a udržování staveb, včetně působení předvídatelných vlivů.

Největší počet posouzených dokumentací byl vrácen s drobnými připomínkami, které nebyly takového charakteru, aby bránily vydání stavebního povolení. Nejčastěji zjišťované nedostatky při posuzování dokumentací se týkaly:

- dokumentace neřešila problematiku BOZP při výstavbě, při provádění nebezpečných prací a v budoucím provozu,
- projektanti používali v dokumentacích již neplatné předpisy,
- rozmístění strojů, zařízení a jejich prostorové uspořádání vzhledem ke stanovišti obsluh neodpovídalo požadavkům platných předpisů BOZP,
- vertikálních komunikací – schodišť (hlavní schodiště neměla v projektu přímá ramena, šířky stupňů u točitých schodišť neodpovídaly minimálním normovým hodnotám), ramp (chyběla zábradlí),
- vnitřních komunikací – příliš úzkých profilů, snížených podchodů, lávek, galerií, ochozů, pracovních plošin, vrat a vjezdů,
- elektrických zařízení - projektová dokumentace nebyla vypracována v požadovaném rozsahu, dokumentace se odvolávala na již neplatné předpisy.

3.4 Povolování a kolaudace staveb

Účast na kolaudačních řízeních je ze strany OIP chápána jako nedílná součást preventivní činnosti inspekce práce. V této fázi lze totiž podchytit řadu nedostatků z oblasti BOZP, které by později, během provozu, mohly vést ke zbytečným pracovním úrazům či haváriím. Proto je cílem účasti na kolaudačních řízeních ověření, do jaké míry je stavba připravena na uvedení do užívání a zda splňuje požadavky k zajištění bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení. Při účasti na kolaudačních řízeních se upřednostňují především stavby většího rozsahu a stavby s provozem se zvýšenými riziky vzniku pracovních úrazů. Prakticky se jedná o stavby, kde byla v rámci stavebního řízení posuzována dokumentace ke stavebnímu povolení a na kterých zároveň byly prováděny prověrky v průběhu výstavby. OIP tím dodržují zásadu nepřetržitého dozoru u vybraných staveb. V roce 2005 se zúčastnily 2 438 kolaudací staveb, dále pak staveb ekologického významu a staveb dopravních.

Součástí každého řízení je kontrola plnění požadavků inspektorátu, které byly uplatněny při posuzování dokumentace stavby předložené stavebníkem či projektantem před zahájením stavebního řízení. Kontroly jednoznačně prokázaly, že stavebníci požadavky OIP plní. Mezi nedostatky, které se přesto při kolaudacích objevily, patřilo dokončování některých částí staveb těsně před kolaudací nebo ještě v průběhu kolaudačního řízení, nebyly provedeny požadované revize zařízení, teprve se dokončovaly montáže technologií, chyběla barevná označení a bezpečnostní značky. Již delší dobu je OIP poukazováno na nedostatečné znalosti stavebníků v oblasti bezpečnosti práce a technických zařízení. Prováděcí projekty neřeší důsledně požadavky bezpečnosti práce a technických zařízení, a proto se vyskytují na stavbách a zařízeních mnohdy zbytečné nedostatky. V konkrétních případech (při celkové nedokončenosti stavby, případně nevybavení technologickým zařízením, které dle projektové dokumentace staveb mělo být namontováno) nevydaly OIP souhlas s uvedením staveb do provozu.

3.5 Poradenská činnost

Poradenství se již řadu let stalo neodmyslitelnou součástí činností systému ČÚBP/SÚIP a je důležitou součástí prevence. Bezplatné poskytování základních informací a poradenství týkajících se ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek vychází přímo z ustanovení § 5 odst. 1 písmeno k) zákona o inspekci práce jako jedna z povinností SÚIP a OIP. Výrazný nárůst poradenské činnosti byl v roce 2005 ovlivněn nabytím účinnosti zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce. Právě v oblastech pracovněprávních vztahů, mezd, platů, odměn, cestovních náhrad a kolektivních smluv došlo k nárůstu žádostí o poradenství. K zvládnutí této situace byla vedle regionálních pracovišť zřízena ještě kontaktní pracoviště v jednotlivých okresech a v nich konkrétně stanoveny poradenské dny. Podrobnější údaje o místech a hodinách, kdy jsou poskytovány konzultace, jsou uvedeny na internetových stránkách oblastních inspektorátů práce nebo se lze o nich informovat telefonicky.

Nejčastěji zodpovídané dotazy:

- neplnění pracovní smlouvy ze strany zaměstnavatele;
- nevyplácení mzdy;
- proplácení přesčasové práce a příplatků za práci ve svátek a práce ve zdraví ohrožujícím pracovním prostředí a cestovních náhrad;
- nařizování práce přesčas a pracovní pohotovosti;
- pracovní doba a její rozvržení;
- převedení na jinou práci;
- rozvázání pracovního poměru;
- poskytování bezpečnostních přestávek.

Převzetím nových kompetencí se zvýšil počet uskutečněných případů poradenství v klasické ústní formě. OIP evidovaly 25 033 případů poradenství, což je více jak 6x víc než v minulých letech. Jedná se především o informace k uplatňování zejména zákoníku práce, zákonů o mzdě, odměn za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků a o cestovních náhradách a jejich prováděcích předpisech, které jsou v mnoha případech pro zaměstnance důležité a rozhodují o tom, zda po poradě zaměstnanci nebude následovat jeho podání k prošetření neplnění povinnosti nebo krácení práv ze strany zaměstnavatele. Systém SÚIP bude muset nalézt z tohoto stavu vhodnější cestu a snížit tak zátěž na inspektoráty, které poradenství klade.

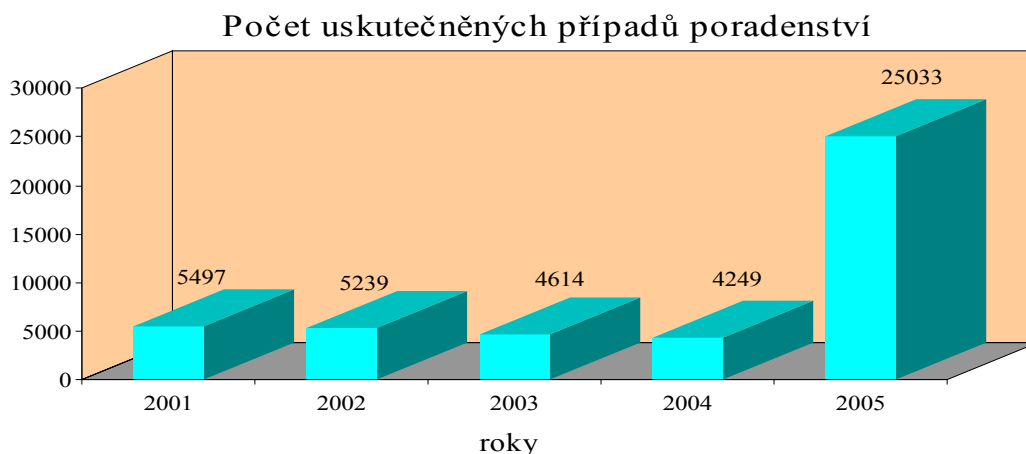
V počtech poradenství se vytrácí problematika BOZP, přestože se jí věnuje i nadále pozornost. Nemalou měrou přispívá v oblasti poradenství internet a na odborných výstavách činnost stánků, kde jsou poskytovány informace k problematice BOZP.

V oblasti bezpečnosti práce a technických zařízení mezi nejčastější žádosti o poradenství patří:

- prevence rizik;
- uplatňování nařízení vlády č. 101/2005 Sb. a nařízení vlády č. 362/2005 Sb.;
- kvalifikace osob pro plnění úkolů v prevenci rizik;
- poskytování a používání OOPP;
- program „Bezpečný podnik“, postup podniků po přihlášení se k programu;
- odborná způsobilost zaměstnanců k výkonu pracovních činností;
- školení zaměstnanců.

Přehled o uskutečněném poradenství v posledních pěti letech je uveden v grafu č. 4.

Graf č. 4

3.6 Program „Bezpečný podnik“

Program „Bezpečný podnik“ je každoročně zařazován do úkolů systému SÚIP jako jeden z úkolů Národní politiky BOZP, která byla přijata usnesením vlády č. 475/2003 a cílem které je zvýšení úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vedoucí ke snížení pracovní úrazovosti a tím i nákladů s ní souvisejících zároveň, v souladu s požadavky Nové strategie Společenství v oblasti BOZP na léta 2002 – 2006, dosáhnout vyšší úrovně kultury práce a pracovní pohody v subjektech. Dlouhodobé poznatky dokladují, že zavedení efektivního systému řízení BOZP, což má „Bezpečný podnik“ zajistit, vede ke snížení pracovní úrazovosti a nemocnosti a k celkovému zvyšování úrovně BOZP. Současná verze programu podporuje i uplatňování tzv. „Program podpory zdraví“, který byl pro rok 2005 vyhlášen hlavním hygienikem ČR pod názvem „Podnik podporující zdraví roku 2005“. Tímto programem je mimo jiné naplňován požadavek dokumentu „Zdraví pro všechny v 21. století“, který byl přijat usnesením vlády ČR č. 1046/2002.

Organizace plnící požadavky programu „Bezpečný podnik“ se v řadě případů zapojují také do každoročně vyhlášených kampaní „Správné praxe“, konaných u příležitosti Evropského týdne BOZP (tyto kampaně jsou zaměřeny vždy na jednu konkrétní oblast, představovanou určitým rizikovým faktorem ohrožujícím zdraví a život pracovníků).

Kontrolu plnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ prováděly všechny IBP/OIP na základě žádosti o ověření shody zavedeného systému řízení BOZP v organizaci s požadavky programu „Bezpečný podnik“, podané subjekty na IBP/OIP. Při kontrole organizace IBP/OIP ověřily splnění všech požadavků programu, které se na danou organizaci vztahují, s ohledem na vykonávané činnosti. Posuzovaly, zda organizace plní požadavky programu týkající se poskytování potřebných informací zaměstnancům a zda jejich znalosti ověřují v rozsahu přiměřeném vykonávaným činnostem. Obdobně postupovaly při kontrole pracovníků dodavatelských subjektů. V případě, že se v organizaci (nebo na jejím pracovišti) vyskytly další subjekty (dodavatelé, spolupracující firmy), ověřily, jak je zajištěna součinnost na úseku prevence rizik, vzájemná informovanost o rizicích mezi jednotlivými firmami a zda jsou plněny další požadavky stanovené právními předpisy.

V roce 2005 provedly IBP/OIP na základě podané žádosti kontrolu systému řízení BOZP s kladným výsledkem a doporučením vydat osvědčení u 21 subjektů. Zároveň prováděly každoroční následnou prověrku v subjektech, které již vlastní osvědčení „Bezpečný podnik“, a to u 25 subjektů. Na základě výsledků následných kontrol dokladujících funkčnost zavedeného systému řízení BOZP nepodal žádný IBP/OIP doporučení na zrušení platnosti vydaného osvědčení. V průběhu roku 2005 oznámily ukončení účasti na programu „Bezpečný podnik“ 3 organizace: Českomoravský cement a. s., nástupnická společnost, Vodovody a

kanalizace Jižní Čechy, a. s. a organizace Severočeská energetika a. s. Děčín, a to vzhledem k probíhajícím organizačním změnám v rámci ČEZ, a. s.

Zlepšuje se odborná připravenost subjektů, zejména těch, ve kterých je již zaveden nějaký systém řízení (podle ISO 9000, ISO 14000 atd.). Management celé řady subjektů využívá program „Bezpečný podnik“ také při přechodu na integrovaný systém řízení, v zájmu zjednodušení dokumentace a zefektivnění celkového řízení procesů a činností realizovaných v organizaci. Pozitivní je také zjištění, že organizace, které již vlastní osvědčení „Bezpečný podnik“, ve většině případů vyžadují systémový přístup k řešení problematiky BOZP i od svých dodavatelů a dalších spolupracujících subjektů. Management subjektů, které již získaly osvědčení „Bezpečný podnik“, by uvítal možnost většího zhodnocení tohoto osvědčení, např. formou bonifikace při placení zdravotního pojištění atd.

Na základě doporučení inspektorátů bylo v roce 2005 předáno osvědčení „Bezpečný podnik“ následujícím organizacím:

Metrostav a.s.	OIP pro hlavní město Prahu
KOPOS KOLÍN a.s.	OIP pro Středočeský kraj
Celestica Kladno, s.r.o.	OIP pro Středočeský kraj
BOSCH DIESEL s.r.o.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČZ a.s.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČZ Řetězy, s.r.o.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČZ Strojírna, s.r.o.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČEZ, a.s. JE Temelín	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČEZ, a.s. JE Dukovany	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
HOCHTIEF VSB a. s.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
RSM CHEMACRYL, a.s.	OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj
Lovochemie, a.s.	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj
EUROMONT GROUP a.s.	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj
CHEMOPETROL, a.s.	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj
Belagra, a. s.	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
ŽS Brno, a.s.	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
Nestlé Česko s.r.o. závod SFINX Holešov	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
KOVOKON Popovice s.r.o.	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
ŽDB a.s	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj
VESUVIUS ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj
BorsodChem MCHZ, s.r.o.	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

Od doby vyhlášení programu bylo již osvědčení „Bezpečný podnik“ vydáno 99 subjektům. Celková spotřeba času inspektorů OIP na prověrky subjektů (které podaly žádost o ověření shody systému řízení BOZP zavedeného v organizaci s programem „Bezpečný podnik“ a na každoroční následné prověrky subjektů - držitelů osvědčení) činila 5 338 hodin.

Program „Bezpečný podnik“ bude i nadále pokračovat.

3.7 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti vyhrazených technických zařízení

3.7.1 Tlaková zařízení

Kontrola nad bezpečným provozem vyhrazených tlakových zařízení byla zaměřena na odbornou způsobilost obsluh, kontrolu platnosti oprávnění a osvědčení, provádění stanovených kontrol, prohlídek a revizí provozovaných tlakových zařízení, funkčnosti zabezpečovacích zařízení a dokumentaci jak průvodní, tak i provozní. Kontrolami

zaměřenými na dodržování povinností vyplývajících z předpisů k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti provozu tlakových zařízení a předpisů o bezpečnosti provozu vyhrazených tlakových zařízení byly nejčastěji zjišťované následující nedostatky a závady:

- neověřování odborné způsobilosti zaměstnanců k obsluze vyhrazených tlakových zařízení,
- neustanovení zaměstnanců odpovědných za bezpečný a hospodárný provoz tlakových nádob,
- neprovedení změn v dokumentaci po provedených opravách (údaje o výstroji tlakových zařízení, nezpracovány požadavky na pravidelné kontroly a přezkušování bezpečnostní výstroje a jejich četnost),
- v dokumentaci o školení uvedeny nekonkrétní předpisy nebo neplatné, formální zápisy o ověřování znalostí zaměstnanců – nedoloženy otázky nebo testy o přezkoušení,
- nedodržování lhůt pro provedení kontrol, prohlídek a revizí – výchozí, provozní, vnitřní, zkoušky těsnosti a tlakové zkoušky,
- u tlakových nádob nebyly doloženy pasporty nádob a byla nesprávně osazena bezpečnostní výstroj,
- u kotlů nedostatky ve vypracování provozní a průvodní dokumentace, nesprávné osazení bezpečnostní výstroje, nedostatečné větrání kotelny a kontroly kvality oběhové vody,
- místní provozní bezpečnostní předpisy nedostatečně zpracovány nebo nejsou průběžně aktualizovány.

Z hlediska zjištění jde o opakující se nedostatky, na kterých se vedle provozovatele tlakových zařízení podílejí také dodavatelé služeb v rámci montáží, oprav a revizí.

3.7.2 Zdvihací zařízení

Inspekční činnost IBP/OIP v roce 2005 byla zaměřena zejména na zajištění bezpečného provozu jeřábové dopravy jako součást celorepublikového úkolu „Bezpečná vnitrozávodová doprava“.

Poznatky z provedených kontrol ukazují na dále uvedené přetrvávající okruhy problémů:

- a) Systém řízení bezpečnosti práce při provozu jeřábů
 - provozovatel nemá vyhledána rizika a provedena jejich vyhodnocení,
 - v případě, že na jednom pracovišti plní úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů, se zaměstnavatelé písemně neinformují o rizicích a vzájemně nespolupracují při zajišťování BOZP,
 - provozovatel nevede stanovenou provozní dokumentaci.
- b) Odborná způsobilost obsluh jeřábů
 - provozovatel pověřuje jeřábníky, popř. vazače, obsluhou bez příslušného oprávnění,
 - provozovatel neprovádí školení a ověření znalostí obsluh.
- c) Technický stav konstrukce jeřábu, provoz, kontrola, údržba
 - provozovatel provozuje jeřáby se závadami v technickém stavu (neprováděné údržby, kontroly a revize),
 - není zajištěn bezpečný přístup obsluhy k zařízení a dostatečný manipulační prostor pro činnost jeřábu,
 - vázací, závěsné a uchopovací prostředky nejsou voleny s ohledem na manipulované břemeno.

d) Způsob manipulace s břemeny

- není provedeno vybavení jeřábu zábranou nebo přijetím opatření tam, kde je riziko kontaktu nebo zachycení zaměstnanců, popř. k zabránění kolise s okolními předměty,
- vázání břemen prováděno bez součinnosti s jeřábníkem.

Výsledky kontrol ukázaly, že se stále v této oblasti vyskytují nedostatky vyplývající z nedodržování právních předpisů - chybí systém bezpečné práce a nejsou vyhledávána rizika. Rovněž jeřáby nejsou provozovány v odpovídajícím technickém stavu a není prováděna jejich pravidelná údržba, kontroly a revize.

3.7.3 Elektrická zařízení

V roce 2005 byla elektrická zařízení kontrolována v rámci celorepublikové prověrky malých a středních subjektů provozujících vyhrazená elektrická zařízení. Zejména bylo kontrolováno, zda jsou prováděné revize revizními technikami s platnými osvědčeními podle § 6a odst. 1 písm. c) zákona č. 174/1968 Sb. a čl. IV. zákona č. 124/2000 Sb., a v jakém technickém stavu jsou provozována elektrická zařízení. Nejčastěji byly zjišťovány následující závady:

- není k dispozici technická dokumentace;
- není zajišťováno systematické provádění preventivní údržby elektrického zařízení spojené s pravidelnými kontrolami a revizemi jeho stavu.

Jednotlivé IBP/OIP prováděly dále kontrolu dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti elektrických zařízení a předpisů k zajištění bezpečnosti při obsluze a práci na těchto zařízeních v rámci svých vlastních úkolů. Zjišťovány byly závady stejného charakteru jako v předchozích letech, například:

- nevyhledávání a nevyhodnocování rizik spojených s provozem, obsluhou a údržbou elektrických zařízení a nepřijímání opatření k jejich odstranění;
- nevedení předepsané provozní dokumentace;
- nestanovení zásad pro vykonávání kontrol, zkoušek a revizí;
- nezajištění bezpečného stavu elektrických zařízení systematicky prováděnou preventivní údržbou, pravidelnými kontrolami a revizemi;
- nedostatečné posouzení vnějších vlivů působících na provozovaná elektrická zařízení, zejména při změnách ve využívání pracovišť a technologií, mající za následek nepřizpůsobení provedení elektrického zařízení nově působícím vlivům pracovního prostředí;
- nedostatečné mechanické upevnění součástí elektrických zařízení a jejich nedostatečná ochrana před mechanickým poškozením zejména tam, kde se manipuluje s materiálem;
- existující riziko úrazu elektrickým proudem umožněním přístupu zaměstnancům bez odpovídající odborné způsobilosti k živým částem elektrických zařízení vlivem odstranění nebo poškození krytů a uzávěrů, které mají přístup k nim zabraňovat.

3.7.4 Plynová zařízení

Pro rok 2005 nebyl zadán celorepublikový úkol pro oblast plynových zařízení. Kontroly plynových zařízení byly prováděny v souvislosti s jinými úkoly, jako např. „Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích“, bezpečnost práce a technických zařízení při provozu tepelných zdrojů pro vytápění ve veřejně přístupných budovách úřadů a institucí nebo při

integrované inspekci podle zákona č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů. Kontroly plynových zařízení byly zaměřeny zejména na kontrolu činnosti oprávněných organizací zabývajících se provozem plynových zařízení. Na plynových zařízeních byly nejčastěji zjišťovány následující nedostatky:

- nejsou důsledně prováděna vyhledávání a posuzování rizik a do provozní dokumentace nejsou promítnuty změny provozních podmínek;
- v předepsaných termínech nejsou prováděny kontroly, revize a údržba;
- revizní technici předávají dokumenty provozovatelům plynových zařízení bez právních náležitostí, v revizních zprávách jsou zaměněna čísla osvědčení a oprávnění, v dokladech jsou často uváděny již neplatné předpisy;
- není veden provozní deník nebo není zpracován provozní řád plynového zařízení na konkrétní zařízení provozovatele, chybí nebo není úplná aktuální technická dokumentace,
- obsluha plynových zařízení nemá předepsanou odbornou způsobilost;
- poškozená protikorozní ochrana a poškozené značení potrubí podle protékajících látek.

Kontrolní činnost IBP/OIP byla zaměřena hlavně na systém prevence, funkčnost zařízení, způsob provozu a provádění údržby, na dodržování požadavků platných právních předpisů a technických norem k zajištění bezpečnosti práce a zjištění skutečného technického stavu plynových zařízení. Často zjištěné nedostatky u provozovatelů plynových zařízení vyplývají z neznalosti příslušných právních předpisů, ale někdy i z nezájmu provozovatele o otázky BOZP a v neposlední řadě jsou zapříčiněny i výsledkem nekvalitní prací revizních techniků plynových zařízení.

4 Dozorčí činnost Institutu technické inspekce Praha

Činnost Institutu technické inspekce Praha jako organizace státního odborného dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení profitovala v roce 2005 v činnosti nezávislého orgánu na provozovaná technická zařízení s cílem pomoci udržet jejich technickou bezpečnost na nejvyšší možné úrovni. ITI Praha není organizací, která by působila v rámci správního řádu, není tedy organizací sankční. Zkušenosti ITI Praha ukazují, že klienti využívají výstupů i dalších činností inspektorů ITI Praha jako podkladů k nápravě zjištěných nedostatků a proto i spolupráce s klienty je daleko otevřenější. Nejedná se pouze o zjišťování nedostatků, ale především o pomoc s využíváním znalostí inspektorů získaných během dlouholeté praxe v průřezovém spektru případů. Proto je činnost ITI Praha pro podnikatelské subjekty přínosem. Činnost ITI Praha má spíše charakter expertního zkoumání a posuzování, což do oblasti bezpečnosti vyhrazených technických zařízení a technických zařízení neodmyslitelně patří.

Institut technické inspekce Praha nyní působí jako organizace státního odborného dozoru (hlavní činnosti ITI Praha) a jako akreditovaný inspekční orgán č. 4001.

Hlavní činností institutu nadále zůstává výkon státního odborného dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení v rozsahu ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj.:

1. podávání odborných závazných stanovisek o tom, zda jsou při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze a opravách, údržbě a revizi VTZ splněny požadavky bezpečnosti technických zařízení,
2. ve stanovených případech provádění prohlídek, řízení a vyhodnocování zkoušek, kterými se ověřuje, zda VTZ a materiály, použité k jejich zhotovení, splňují požadavky předpisů k zajištění bezpečnosti technických zařízení; ve stanovených případech potvrzuje úspěšné výsledky zkoušek,
3. ve stanovených případech prověřování odborné způsobilosti organizací a podnikajících fyzických osob k výrobě, montáži, opravám, revizím a zkouškám VTZ a k plnění nádob plyny a vydávání jim k tomu oprávnění,
4. prověřování odborné způsobilosti fyzických osob ke zkouškám, revizím, opravám, montážím nebo obsluze VTZ a vydávání jim o tom osvědčení.

ITI Praha jako ČIA akreditovaný IO č. 4001 působí v rozsahu udělené akreditace jak v oblasti hlavní činnosti (vyjma ověřování odborné způsobilosti fyzických osob), tak v oblasti jiné činnosti.

4.1 Poznatky z výkonu činností

4.1.1 Všeobecně

V oblasti prověřování odborné způsobilosti za účelem vydávání oprávnění došlo oproti roku 2004 k nárůstu z důvodu nutnosti prodloužení platnosti oprávnění vydaných před 1. 1. 1993 (v návaznosti na zákon č. 124/2000 Sb.). Tento trend proto pokračoval i v první polovině roku 2005, protože platnost dokladů u osvědčení vydaných před 30. 6. 2000 skončila ke dni 30. června 2005.

4.2 Tlaková zařízení

V právní úpravě problematiky BP u tlakových zařízení nedošlo k žádným zásadním změnám, které by měly vliv na rozsah činností a působnosti ITI Praha. Činnost byla zaměřena na schvalování provozu kotlů s občasnou obsluhou, posuzování dokumentace oprav tlakových zařízení a vnitřních předpisů podniků pro způsob provozu, revizí a zkoušek provozovaných zařízení. Nejčastěji zjišťovaným nedostatkem při této činnosti je nerespektování, případně opomenutí stanovených požadavků na tato VTZ. Počet vydaných osvědčení k provádění revizí a zkoušek zaznamenal znatelný nárůst v této oblasti, který je možno přičíst snaze organizací o zefektivnění činností prováděných technickými pracovníky a snahou kumulovat funkce vykonávané těmito pracovníky v organizaci. V uplynulém roce došlo k nárůstu počtů vydaných osvědčení k obsluze kotlů (topičů) o 153 % a u revizních techniků o 132 %.

ITI Praha	Stanoviska	Prohlídky a zkoušky ve stanovených případech	Oprávnění	Osvědčení	
				Revizní techniky	Topiči
Celkem	97	81	177	1576	5019

4.3 Zdvihací zařízení

V oblasti posuzování zdvihacích zařízení byla činnost ITI Praha zaměřena zejména na vydávání stanovisek v souladu s předmětem činnosti jejich provozovatelů při prověřování odborné způsobilosti k vydávání oprávnění. Ve většině případů se jednalo o prodloužení platnosti; počet nových žádostí poklesl. Znatelný nárůst zaznamenalo vydávání osvědčení (o 284 %).

ITI Praha	Stanoviska	Oprávnění	Osvědčení
Celkem	2968	143	1329

4.4 Elektrická zařízení

Provádění prohlídek dokončených montáží u vybraných druhů elektrických zařízení pro účely vydání odborného a závazného stanoviska ITI Praha zůstalo přibližně na stejné úrovni. Požadavky na prověřování odborné způsobilosti podnikatelských subjektů k dodavatelským činnostem a vydávání oprávnění k montáži, opravám, revizím a zkouškám na vyhrazených elektrických zařízeních se oproti roku 2004 snížil o 31 %. Naopak se zvýšil počet vydaných osvědčení revizních techniků elektrických zařízení (o 62 %). Důvodem bylo zahájení přezkušování a vydávání nových osvědčení v pětiletých cyklech, jak vyplývá ze zákona č. 124/2000 Sb., citovaný zákon stanovil termín pro ukončení platnosti osvědčení ke dni 30. června 2005.

ITI Praha	Stanoviska	Oprávnění	Osvědčení
Celkem	307	2815	4050

4.5 Plynová zařízení

V právní úpravě plynových zařízení nedošlo v roce 2005 k žádným zásadním změnám. Počet provedených prohlídek a zkoušek se oproti roku 2004 snížil přibližně na polovinu. Počet udělených oprávnění zůstal přibližně na stejné úrovni jako v roce 2004. Oproti roku 2004 však v roce 2005 podstatně vzrostl počet vydaných osvědčení revizních techniků (o 191 %) a počet osvědčení montážních pracovníků (o 86 %) a to ze stejných důvodů, jako u ostatních zařízení.

ITI Praha	Stanoviska	Prohlídky a zkoušky ve stanovených případech	Oprávnění	Osvědčení	
				Revizní techniky	montážní pracovníci
Celkem	34	287	1255	2079	6370

4.6 Jaderná energetika

Při výkonu dozoru ITI Praha v oblasti jaderné energetiky se vycházelo v první polovině roku 2005 ještě z požadavků daných vyhláškou ČÚBP č. 76/1989 Sb., ve znění vyhlášky č. 263/1991 Sb., následně pak vyhláškou č. 309/2005 Sb., o zajišťování technické bezpečnosti vybraných zařízení, z požadavků oprávněných organizací a jaderných elektráren Dukovany a Temelín. Inspekční činnosti ITI Praha prováděné v roce 2005 se nelišily od činností prováděných v předcházejících letech. Jednalo se opět o posuzování a schvalování dokumentací

oprav vyhrazených technických zařízení nebo jejich částí v jaderné energetice; počet těchto požadavků se v roce 2005 oproti letům minulým podstatně snížil.

ITI Praha		Stanoviska	Prohlídky a zkoušky	Oprávnění	Osvědčení
08 – Jaderná energetika	TZ	110	63	26	559
	EZ	68	13	5	38

5 Výzkumná činnost

Výzkum v oblasti BOZP byl zajišťován v součinnosti s VÚBP, který je příspěvkovou organizací MPSV a jedinou organizací v ČR zabývající se systematickým výzkumem v oblasti bezpečnosti práce. V roce 2005 byly aktivity SÚIP a OIP soustředěny především do spolupráce v následujících projektech:

„Inovace oborového portálu BOZPinfo a vytvoření kontaktního centra“

V rámci řešení byly vypracovány následující výstupy:

- Návrh modelu Kontaktního centra BOZP v rámci BOZPinfo, který bude sloužit podnikatelům především z oblasti malých a středních podniků, živnostníkům a osobám v prevenci rizik.
- Návrh koncepce vytvoření informačního serveru zaměřeného především na cílovou skupinu malých a středních podniků a OSVČ (tj. podnikatele), kterým bude přinášet důležité informace pro jejich činnost a usnadní jim orientaci v legislativních požadavcích BOZP.

„Efektivní způsoby implementace poznatků z oblasti BOZP získaných v rámci spolupráce s EU a mezinárodními organizacemi do praxe“

V rámci řešení byly vypracovány následující výstupy:

a) Podklady pro databázi výsledků výzkumu

Databáze obsahuje informace a poznatky o projektech jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni. Na národní úrovni jsou v současnosti získané informace o 34 grantech a 12 výzkumných záměrech, které jsou opatřeny i metadaty pro vstup do systému AiP Safe.

b) Návrh informačního systému podpůrných a výzkumných projektů a tvorba metadat

Všechny databáze informačního systému budou zpřístupňovány přes portál www.bozpinfo.cz, přičemž pro ukládání jednotlivých dat je určen digitální archiv AiP Safe. Pro tyto účely byly nadefinovány šablony pro jednotlivé druhy a typy údajů. K 31. 12. 2005 bylo zpracováno 126 informačních zdrojů.

„Výzkum ukazatelů BOZP“

V rámci řešení dílčího výzkumného úkolu byl zpracován rozbor pracovní úrazovosti a provedena analýza smrtelné pracovní úrazovosti v ČR za rok 2004 a studie ekonomických dopadů pracovních úrazů a nemocí z povolání.

Dále byly zpracovány metodické dokumenty k osvojení evropské statistiky pracovních úrazů (ESAW), proveden výzkum klasifikace organizací pro potřeby zefektivnění inspekce práce a zpracován návrh souhrnné zprávy o stavu bezpečnosti práce v ČR v roce 2004.

Za účelem vytvoření datové základny byly v rámci řešení shromážděny databázové soubory Českého statistického úřadu o pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz za roky 1998 až 2004 a soubory dat shromažďované Státním úřadem inspekce práce (dříve ČÚBP) o pracovních úrazech za roky 1996 až 2004 a o výkonu dozoru za roky 1998 až 2003.

Data z obou zdrojů byla čištěna, převedena do jednotné struktury a ukládána do prostředí MS SQL 2000.

Hlavní výstupy dílčího úkolu ve sledovaném období:

- Pracovní úrazovost v České republice v roce 2004
- Analýza smrtelné pracovní úrazovosti v ČR za rok 2004
- Náklady a ztráty vyplývající z pracovních úrazů a nemocí z povolání za rok 2004
- Předpoklady osvojení metodiky statistiky o pracovních úrazech (ESAW)
- Výběr organizací k doзору nad bezpečností práce
- Studie vlivu počtu zaměstnanců podniku na úroveň BOZP
- Stav bezpečnosti práce v ČR v roce 2004 (provádí se vždy za předchozí rok)

„Návrh systému výchovy a vzdělávání v oblasti BOZP v ČR“

Hlavním cílem projektu bylo navrhnout efektivní systém vzdělávání v oblasti BOZP vedoucí k trvalému zvyšování celkové úrovně znalostí a dovedností v této oblasti. Návrh systému výchovy a vzdělávání v BOZP zahrnuje předškolní výchovu, výchovu a vzdělávání na základních, středních, příp. vyšších odborných školách, a na vysokých školách, na něž navazuje další vzdělávání dospělých (profesní i zájmové) včetně vzdělávání seniorů, a to jak ve školní, tak v mimoškolní sféře.

Jednotlivé cílové skupiny přitom určují strukturu a objem potřebných znalostí a dovedností. Komplexní přístup ke vzdělávání v oblasti BOZP je podpořen návrhy na zajištění kvality výchovy a vzdělávání v BOZP, které představuje příprava pedagogických pracovníků a lektorů mimoškolního vzdělávání, akreditace vzdělávacích subjektů eventuálně vzdělávacích/studijních programů či certifikace znalostí.

6 Hospodaření ČÚBP a IBP (do 30.6.2005) a systému SÚIP (od 1. 7. 2005)

6.1 Majetek

K 31.12.2005 činí hodnota majetku celkem 290 624,03 tisíc Kč, z toho nehmotného majetku 32 235,29 tisíc Kč a hmotného 258 388,29 tisíc Kč. Organizace státní správy neprovádějí odpisy majetku.

Majetek je plně využíván (hlavně budovy – SÚIP a OIP, kancelářská a výpočetní technika, osobní služební auta – zejména využívána inspektory).

Pohledávka – 350,89 tisíc Kč od firmy ANFAS od roku 1995 – nedostupné. Vzhledem k tomu, že pohledávka přesahuje 250 tisíc Kč, Ministerstvo financí neschválilo upuštění od jejího vymáhání.

6.2 Rozpočet příjmů a výdajů

a) Příjmy

Rozpočet příjmů na rok 2005 byl stanoven ve výši 550 tis. Kč. Skutečné příjmy činily 1 299,38 tis. Kč. Jednalo se hlavně o příjmy z pronájmu nemovitostí a jejich částí, z přeplatků a nedoplatků (topení, energie, předplatné odborných časopisů a norem, vyúčtování služeb nájemníků apod.) za rok 2004, přijaté pojistné náhrady, převody z ostatních vlastních fondů, z úroků apod.

b) Výdaje

Rozpočet výdajů na rok 2005 byl stanoven ve výši 177 056 tis. Kč a upraven rozpočtovými opatřeními na částku 228 132 tis. Kč. Skutečné čerpání činilo 227 998,45 tis. Kč. Z vyčerpané částky činil převod do rezervního fondu 7 670 tis. Kč.

Mimorozpočtové zdroje (z rezervního fondu z předchozích let) ve výši 7,5 tis. Kč byly použity na odstupné a doplacení pojistného.

Rozpočet výdajů byl použit z největší části na platy, povinné pojistné placené zaměstnavatelem a převody FKSP. Dále se jednalo o výdaje na zajištění činnosti a chodu systému, vzdělávání zaměstnanců a materiálního zabezpečení včetně výpočetní techniky apod. Schváleným ani upraveným rozpočtem na program Phare (TF) 2003 CZ 03/IB-SO.03 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci nebyly přiděleny žádné finanční prostředky.

Rozpočtová opatření u závazných ukazatelů ve výdajích

Rozpočtová opatření byla provedena hlavně v souvislosti s novým zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce (zvýšení orientačního počtu zaměstnanců, a to od 1.7.2005 celkem o 100 - převážná delimitace zaměstnanců z úřadů práce a od 1. 11. 2005 celkem o 10) a také vznikajícími dislokovanými pracovišti a kontaktními místy OIP.

Jednalo se o zvýšení prostředků na platy, povinné pojistné, převody FKSP a dále na celkové vybavení pracovišť, na cestovné, školení a ostatní věcné výdaje pro nové zaměstnance systému SÚIP. Zřízení sídla SÚIP v Opavě si též vyžádalo navýšení rozpočtových výdajů.

Výdaje na financování reprodukce majetku (ISPROFIN)

Schválený rozpočet na rok 2005 činil 2 185 tis. Kč a byl upraven na částku 30 030 tis. Kč (zvýšení o 27 845 tis. Kč). Čerpání činilo 24 541,29 tis. Kč (bez 5 488 tis. Kč, které byly převedeny do rezervního fondu). Z toho:

- upravený rozpočet kapitálových výdajů ve výši 15 893 tis. Kč byl čerpán částkou 13 427,39 tis. Kč,
- upravený rozpočet běžných výdajů ve výši 14 137 tis. Kč byl čerpán částkou 11 113,90 tis. Kč.

Výdaje na financování reprodukce majetku (ISPROFIN)

Schválený rozpočet na rok 2005 činil 2 185 tis. Kč a byl upraven na částku 30 030 tis. Kč (zvýšení o 27 845 tis. Kč). Čerpání činilo 24 541,29 tis. Kč (bez 5 488 tis. Kč, které byly převedeny do rezervního fondu). Z toho:

- upravený rozpočet kapitálových výdajů ve výši 15 893 tis. Kč byl čerpán částkou 13 427,39 tis. Kč,
- upravený rozpočet běžných výdajů ve výši 14 137 tis. Kč byl čerpán částkou 11 113,90 tis. Kč.

Přehled rozepsaných ukazatelů v tis. Kč

Ukazatel	Rozpočet		Skutečnost
	schválený	po změnách	
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	102 514	114 440	114 416,54
Ostatní platby za provedenou práci	48	84	89,32
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	35 896	40 083	40 079,49
Převody FKSP	2 052	2 291	2 272,95
Ostatní běžné výdaje (vč. progr. financování)	34 361	55 341	55 247,76
Kapitálové výdaje - programové financování	2 185	15 893	15 892,39
Celkem	177 056	228 132	227 998,45

Průměrný výdělek dosáhl výše 20 252,- Kč.

Výdaje plynoucí ze spolupráce se zahraničím a zahraniční pracovní cesty

Zahraníční pracovní cesty vycházely z členství SÚIP (do 30.6.2005 ČÚBP) v mezinárodních organizacích SLIC, ILO a IALI. Toto členství bylo přínosné v době před vstupem ČR do EU. Dnes, kdy je Česká republika již řádným členem EU, je znalost legislativy EU v oblasti BOZP ještě důležitější. Jeden zaměstnanec systému se podílí na jednání skupiny SLIC, kde má systém SÚIP trvalé zastoupení. Je snaha rozšířit přeshraniční spolupráci, proto je navázána spolupráce s Německem, Rakouskem a Polskem, pokračuje dlouholetá spolupráce se Slovenskem.

Příspěvek za členství v IALI činil 15,65 tis. Kč.

Za rok 2005 se uskutečnilo 17 zahraničních pracovních cest a čerpání z rozpočtu činilo 369,79 tis. Kč.

Převod úspor rozpočtových prostředků do rezervního fondu

V roce 2005 bylo převedeno do rezervního fondu celkem 7 670 tis. Kč, z toho:

- 2 465 tis. Kč z rozpočtu programového financování – kapitálové výdaje,
- 3 023 tis. Kč z rozpočtu programového financování – běžné výdaje.
- 2 182 tis. Kč z rozpočtu běžných výdajů.

V roce 2005 bylo použito celkem 7,5 tis. Kč z rezervního fondu, který byl vytvořen v předchozích letech.

Zůstatek rezervního fondu k 31.12.2005 činí 10 018 448,73 Kč.

Rozvaha systému ČÚBP
k 30. červnu 2005
(v tisících Kč. na dvě desetinná místa)

AKTIVA

		Stav k 1. 1. 2005	Stav k 30. 6. 2005
A	Stálá aktiva	266864.31	269965.45
	1. Dlouhodobý nehmotný majetek		
	- Software	23111.90	23274.39
	- Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	6164.82	6468.72
	- Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	125.71	125.71

	- Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	29402.43	29868.82
	3. Dlouhodobý hmotný majetek		
	- Pozemky	11970.14	12003.26
	- Umělecká díla a předměty	62.06	62.06
	- Stavby	107278.48	111773.78
	- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	81893.59	78887.66
	- Drobný dlouhodobý hmotný majetek	36257.61	37369.87
	- Dlouhodobý hmotný majetek celkem	237461.88	240096.63
B	Oběžná aktiva	18243	184495.37
	1. Zásoby		
	- Materiál na skladě	598.95	
	Zásoby celkem	598.95	
	2. Pohledávky		
	- Poskytnuté provozní zálohy	97.04	165.59
	- Pohledávky za rozpočtové příjmy	357.78	369.14
	Součet	454.82	534.73
	- Pohledávky za zaměstnance	106.35	115.44
	Součet	106.35	115.44
	Pohledávky celkem součet	561.17	650.17
	3. Finanční majetek		
	- Ceniny	6.75	
	- Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb	1097.61	741.37
	- Ostatní běžné účty	13622.81	13935.52
	Součet položek	14720.42	14676.89
	Finanční majetek součet	14727.17	14676.89
	4. Účty rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočtovému hospodaření a účty mimorozpočtových prostředků		
	- Příjmový účet		647.10
	- Běžné účty finančních fondů	2355.94	2348.44
	Součet	2355.94	2995.54
	- Limity výdajů		83596.00
	- Materiální náklady		5917.35
	- Služby a náklady nevýrobní povahy		23871.05
	- Cestovní a ostatní výplaty fyzickým osobám		2724.51
	- Mzdové a ostatní náklady		50056.93
	Manka a škody		6.93
	Součet		82576.77
	Prostředky rozpočet. hospodaření celkem součet	2355.94	169168.31
	AKTIVA CELKEM	285107.54	454460.82

PASÍVA

		Stav k 1. 1. 2005	Stav k 30. 6. 2005
C	Vlastní zdroje krytí stálých a běžných aktiv	272206,87	441196.08
	1. Majetkové fondy		
	- Fond dlouhodobého majetku	266864.37	269965.53
	- Fond běžných aktiv	15.81	15.81

	Majetkové fondy celkem	266880.18	269981.34
	2. Finanční a peněžní fondy		
	- Fond kulturních a sociálních potřeb	1194.72	855.05
	- Fond rezervní	2355.94	2348.44
	Finanční a peněžní fondy celkem	3550.66	3203.49
	4. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření		
	- Financování výdajů systému ČÚBP		82359.86
	- Bankovní účty k limitům systému ČÚBP		83209.99
	- Vyúčtování rozpočtových příjmů z běžné činnosti systému		665.37
	Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření celkem		166235.22
	5. Výsledek hospodaření		
	c) Saldo výdajů a nákladů	1430.06	1430.06
	d) Saldo příjmů a výnosů	345.97	345.97
	Součet	1776.03	1776.03
D	Cizí zdroje	12900.88	13264.99
	3. Krátkodobé závazky		
	- Ostatní závazky	535.57	575.05
	Součet	535.57	575.05
	- Zaměstnanci	3273.30	3223.15
	- Ostatní závazky vůči zaměstnancům	480.31	350.38
	Součet	3753.61	3573.53
	- Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	4437.47	4667.39
	- Ostatní přímé daně	1202.98	1305.28
	- Jiné závazky	2971.25	3143.74
	Krátkodobé závazky celkem	12900.88	13264.99
	P A S I V A C E L K E M	285107.75	454461.07
	Splatné závazky pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na statní politiku zaměstnanosti	3212.05	3387.70
	Splatné závazky veřejného zdravotního pojištění	1225.42	1279.69
	Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů	1202.98	1305.28

Rozvaha systému SÚIP
k 31. prosinci 2005
(v tisících Kč. na dvě desetinná místa)

AKTIVA

		Stav k 1. 1. 2005	Stav k 31. 12. 2005
A	Stálá aktiva		290624.03
	1. Dlouhodobý nehmotný majetek		
	- Software		25376.32
	- Drobný dlouhodobý nehmotný majetek		6733.26
	- Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek		125.71
	- Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		32235.29
	3. Dlouhodobý hmotný majetek		

	- Pozemky		12003.26
	- Umělecká díla a předměty		62.06
	- Stavby		113627.68
	- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí		86471.81
	- Drobný dlouhodobý hmotný majetek		46223.94
	- Dlouhodobý hmotný majetek celkem		258388.74
B	Oběžná aktiva		29180.62
	1. Zásoby		
	- Materiál na skladě		28.64
	Zásoby celkem		28.64
	2. Pohledávky		
	- Poskytnuté provozní zálohy		147.93
	- Pohledávky za rozpočtové příjmy		350.89
	Součet		498.82
	- Pohledávky za zaměstnance		150.89
	- Jiné pohledávky		50.28
	Pohledávky celkem součet		699.99
	3. Finanční majetek		
	- Ceniny		5.92
	- Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb		872.36
	- Ostatní běžné účty		17555.26
	Součet položek		18427.62
	Finanční majetek součet		18433.54
	4. Účty rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočtovému hospodaření a účty mimorozpočtových prostředků		
	- Běžné účty finančních fondů		10018.45
	Prostředky rozpočtového hospodaření celkem součet		10018.45
	AKTIVA CELKEM		319804.65

PASÍVA

		Stav k 1. 1. 2005	Stav k 31. 12. 2005
C	Vlastní zdroje krytí stálých a běžných aktiv		301706.13
	1. Majetkové fondy		
	- Fond dlouhodobého majetku		290624.02
	- Fond běžných aktiv		15.52
	Majetkové fondy celkem		290639.54
	2. Finanční a peněžní fondy		
	- Fond kulturních a sociálních potřeb		1065.30
	- Fond rezervní		10018.45
	Finanční a peněžní fondy celkem		11083.75
	5. Výsledek hospodaření		
	c) Saldo výdajů a nákladů		1.12
	d) Saldo příjmů a výnosů		-18.28
	Součet		-17.16

D	Cizí zdroje		18098.52
	3. Krátkodobé závazky		
	- Ostatní závazky		1416.63
	Součet		1416.63
	- Zaměstnanci		3958.71
	- Ostatní závazky vůči zaměstnancům		760.94
	Součet		4719.65
	- Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění		6120.28
	- Ostatní přímé daně		1808.84
	- Jiné závazky		4033.12
	Krátkodobé závazky celkem		18098.52
	PASIVA CELKEM		319804.65
	Splatné závazky pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na statní politiku zaměstnanosti		4378.04
	Splatné závazky veřejného zdravotního pojištění		1742.24
	Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů		1808.84

Pořízen zkrácený výpis z účetních sestav roku 2005

Rozvaha Úč OÚPO 3 – 02

7 Informační činnost

V roce 2005 byla zahájena práce na nové verzi a úpravě databáze ISD (informačního systému SÚIP), tak aby splňoval potřeby vyplývající ze zákona o inspekci práce. Kliknutím na rubriku s názvem organizační jednotky SÚIP dojde k přechodu na novou internetovou stránku orientovanou svým obsahem na zvolenou organizační jednotku – konkrétní inspektorát nebo sídlo SÚIP. Dále byla zvýšena rychlost připojení WAN SÚIP k WAN MPSV. Projekt nadále využívá optický spoj mezi MPSV a SÚIP pracoviště Praha k přenosu hlasu i dat systémem VoIP. V návaznosti na změny názvů správních úřadů byly vytvořeny nové stránky a nový redakční systém intranetu a internetu SÚIP. V internetové stránce www.suip.cz byly vytvořeny stránky všech OIP. Byla provedena úprava software pracovních stanic systému tak, aby všichni uživatelé mohli přijímat zprávy s elektronickým podpisem. Server ČÚBP (v současné době SÚIP) byl umístěn na páteřní síti internetu v prostorách firmy CzechOnLine byl doplněn o výkonný firewall CISCO PIX. Do informačních systémů OIP byly pořízeny nové routery s funkcionalitou QoS (Quality of Services – kvalitní služby), potřebnou pro budoucí technologii VoIP (Voice over IP – služba telefonování po internetu). Byla vypracována koncepce rozvoje informačního systému SÚIP, sloužící jako podklad pro přípravu konkrétních projektů.

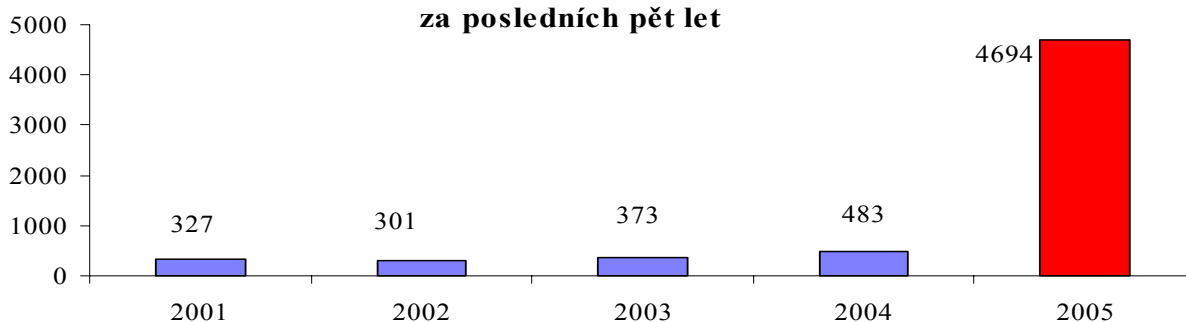
8 Šetření stížností, oznámení a podnětů

Rok 2005 byl jakýmsi předělem v této oblasti. Řešení podání v uplynulých letech a ještě v prvním pololetí roku 2005 se dařilo vhodnou propagační činností, poradenstvím, lektorskou

a seminární aktivitou řady inspektorů a v neposlední řadě i portálem „ČÚBP radí“, snižovat. Stížnosti bývaly směřovány na subjekty, u kterých IBP prováděly dozor a zpravidla poukazovaly na nedostatky v oblastech BOZP u firem, kde se již delší dobu dozor neprováděl, nebo na nově vzniklé subjekty, u kterých dozor ještě vůbec nebyl nikdy proveden.

Od 1. července 2005 byly na systém SÚIP převedeny nové kompetence z úřadů práce a z důvodu, že tyto neřešily došlá podání již několik měsíců, přešly nevyřešené případy na SÚIP i jednotlivé OIP. Během měsíce července došlo k předání 1 781 podání v různém stupni rozpracovanosti (zpravidla však bylo nutné k jejich uzavření provádět nové úkony). V průběhu dalších měsíců přicházela další a další podání (2 624 podání). Za rok 2005 bylo evidováno celkem 4 405 podání v pracovněprávní oblasti a 307 podání ke starým kompetencím BOZP. Tento obrovský nárůst podání (vedle zmiňovaného počtu prováděného poradenství), zcela vyčítal systém, který v té době měl k naplnění kontrolní činnosti v pracovněprávní oblasti pouze 75 delimitovaných inspektorů. Do konce prosince roku 2005 bylo v systému 95 inspektorů pro pracovněprávní problematiku.

**Porovnání počtu podání v systému ČÚBP/SÚIP
za posledních pět let**

Snahou systému ČÚBP/SÚIP vždy bylo zodpovědné prošetření většiny podání, ale současné kapacitní možnosti prošetření všech přijatých podání neumožňují. OIP v souladu s § 5 odst. 2 zákona o inspekci práce se tedy musí rozhodnout, která podání (z hlediska jejich obsahu) je nutné řešit formou kontroly. Povinnost zachovávat anonymitu podatele vedla mnohdy k neřešení těch podání, kterými se podatel domáhal svých individuálních nároků, zpravidla po svém bývalém zaměstnavateli. Pokud se jednalo o porušování povinností vůči zaměstnavatelům, byla kontrola zpravidla provedena. V případě zjištění závad následně byla vydávána opatření k jejich odstranění.

Nejvyšší počet přijatých podání byl v uplynulém roce adresován na OIP 3.00, a to 1 243 podání. Druhý nejvyšší počet přijatých podání byl evidován u OIP 10.00, a to 1 016 podání.

Systém ČÚBP	2002	z toho anonymy	2003	z toho anonymy	2004	z toho anonymy	2005	z toho anonymy
Celkem	301	50	373	64	483	100	4712	198

Podání přijatá systémem SÚIP v roce 2005 zahrnovala většinou (z 93,5 %), oblasti pracovněprávních vztahů, zbytek tvořila problematika BP a TZ.

Z věcného hlediska se jedná zejména o :

- školení, pracovní postupy, rizika, obecně BOZP § 132a, § 133, § 134e ZP
- vydávání a používání OOPP NV č. 495/2001 Sb.
- provádějí práce v rozporu s odbornou

- a zdravotní způsobilostí
 - pověřování prací obsluh bez potřebné kvalifikace
 - záznam o PÚ
 - problematika pracovních úrazů
 - porušení AETRu
 - doba řízení, bezpečnostní přestávky
 - přestávky, rozvržení prac. doby, práce přesčas
 - nevyhovující stav strojů a nářadí
 - porušování zásad bezpečné práce při stavební činnosti
 - neprovádění kontrol strojů a zařízení
 - porušení povinnosti provozu VTZ
 - nevyhovující pracoviště a pracovní prostředí
 - nevedení předepsané dokumentace ke strojům
 - ochrana proti pádům z výšky
 - porušování předpisů manipulace s břemeny
 - neposkytnutí první pomoci
 - rizikové faktory pracovních podmínek
 - překročení práce přesčas
 - vznik a ukonč. pracovního poměru v rozporu se ZP
 - pracovní doba její nesprávné rozvržení, nestanovení pracovní doby při jejím nerovnoměrném rozvržení
 - nedodržení nepřetržitého odpočinku mezi dvěma směny a v týdnu
 - nedodržení přestávek v práci na jídlo a oddech
 - závady v dohodách o práci mimo pracovní poměr
 - mzda, náhrada mzdy, srážky ze mzdy, splatnost mzdy, minimální tarify, průměrný výdělek
 - nesprávná stanovení náhrad za zahr. prac. cesty
 - nevydání zápočtového listu při ukončení pracovního poměru
 - nedodržování stanovené pracovní doby a délky směn
- § 133 odst. 1 písm. a) ZP
konkrétní předpisy
NV č. 494/2001 Sb.
§ 133c ZP
AETR
zákon č. 475/2001 Sb.
§ 83, 84, 85, § 89, § 95, 96 ZP
§ 134a ZP a NV č.378/2001 Sb.
- vyhl. č. 324/1990 Sb., ve znění
vyhlášky č. 363/2005 Sb.
§ 134a odst. 1 písm. c) ZP
příslušné vyhlášky
§ 134 ZP
§ 4 NV č. 378/2001 Sb.
NV č. 362/2005 Sb.
§ 7 a 8 NV č. 178/2001 Sb.,
ve znění pozdějších předpisů
§ 133 odst. 1 písm. h) ZP
NV č. 178/2001 Sb., ve znění
pozdějších předpisů
§ 96 ZP
§ 33-35, § 42-60c ZP
§ 84 ZP
§ 90, § 92 ZP
§ 89 ZP
§ 233 ZP
- zákon č.1/1992 Sb., ve znění
pozdějších předpisů
zákon č. 119/1992 Sb., ve znění
pozdějších předpisů
- NV č. 108/1994 Sb., ve znění
pozdějších předpisů
- § 83a ZP

Podání, která byla postoupena jiným orgánům, případně nebyla dořešena, nejsou v hodnocených počtech zahrnuta. Přehled o členění všech hodnocených stížností, oznámení a podnětů podle jejich oprávněnosti podává následující tabulka.

Rok	Celkem hodnoceno podání	Z toho					
		oprávněné		částečně oprávněné		neoprávněné	
2004	374	162	43,3%	105	28,1%	107	28,6%
2005	1347	667	49,5%	429	31,9%	251	18,6%

Na SÚIP byly směřovány stížnosti na činnost inspektorů OIP v 11 případech a 2 na ITI Praha. Z toho 3 podání byla hodnocena jako oprávněná a 2 částečně oprávněné, ale jen z pohledu, že OIP se rozhodl podnět nešetřit. Po opětovném zvážení a pokynu SÚIP byla provedena kontrola a podnět dořešen. Tato podání se však i nadále mohou opakovat; není v kapacitních možnostech OIP na všechna podání reagovat kontrolní činností. 6 podání bylo hodnoceno jako neoprávněné nebo se nepodařilo prokázat tvrzení podatele. 2 podání byla postoupena PČR s podezření na korupci. Tvrzení podatelů se však ani PČR nepodařilo prokázat.

Ve více jak 39 případech byla za porušování předpisů, na které podání upozorňovala, udělena pokuta. Celková výše udělených pokut v souvislosti s kontrolní činností vyvolanou podáními byla 296 tisíc Kč. Vedle toho bylo vydáno při kontrolách pracovněprávní problematiky vydáno 2 198 opatření k odstranění zjištěných závad. Při kontrolní činnosti vyvolanou ostatními podáními bylo vydáno v roce 2005 celkem 1 488 rozhodnutí nebo opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Celkem bylo v roce 2005 v souvislosti s šetřenými podáními uloženo 18 blokových pokut.

Toto vše představovalo náročnou práci oblastních inspektorátů a inspektorů, kteří krom prováděné kontrolní činnosti u firem, na které podání směřovala, se museli věnovat celé agendě vyřízení podání a případně provádět součinnost s dalšími orgány státní správy, kteří v rámci kompetencí odpovídaly za část problematiky podnětů uváděných zpravidla v jednom podání.

9 Výchova a vzdělávání zaměstnanců systému ČÚBP/SÚIP

9.1 Vzdělávání inspektorů

a) Odborné semináře inspektorů pro BOZP a VTZ

Semináře byly organizovány podle stanovených zásad pro provádění školení. Vzdělávací cíl, obsah semináře a lektorské obsazení schvaloval předseda ČÚBP/generální inspektor. Plán odborných seminářů podle jednotlivých specializací byl realizován v termínech podle stanoveného časového harmonogramu. V závěru semináře byla účastníky a odborným garantem školení vypracována hodnocení, která přispěla ke zkvalitnění přípravy na semináře v dalším období. V roce 2005 se uskutečnilo celkem 12 seminářů v rozsahu dvou až pět dnů, podle jejich charakteru a stanovených cílů, se 100 % účastí inspektorů systému ČÚBP/SÚIP.

b) Další vzdělávání inspektorů systému SÚIP

1. Školení IT/IS – MetaCube Explorer (mimořádný odborný seminář)

Školení IT/IS MetaCube Explorer bylo zahájeno dne 16. 11. 2004 a bylo určeno pro vedoucí odborů IBP a vybrané inspektory systému. Probíhalo postupně podle schváleného harmonogramu v počítačové učebně ČÚBP do 8. 3. 2005. Školení bylo rozděleno na část teoretickou a praktickou. Pozitivně byl hodnocen přístup přednášejících a bylo navrženo:

- školení pravidelně opakovat formou vícedenního semináře,
- zpracování přehledného manuálu spolu se slovníčkem (program je v anglické verzi) a jeho zveřejnění na intranetu, který by umožnil samostudium programu.

Obdobná školení budou organizována i nadále aktuálně dle potřeby (kupř. v závislosti na vývoji zmíněného programu) pro vybrané zaměstnance (3–4 z každého OIP). Příručka (manuál) je zpracován a zveřejněn na Intranetu SÚIP.

2. Školení k zákonu o inspekci práce

Školení se uskutečnila na oblastních inspektorátech práce. Náklady na konání školení (případné ubytování inspektorů) a na odměny externích lektorů, zajištěných IVBP, hradil z finančního rozpočtu SÚIP.

Školení proběhlo ve dvou etapách:

- proškolení inspektorů pro oblast BOZP a VTZ v kompetencích zákona, týkajících se oblasti pracovněprávních vztahů. Lektory byli zaměstnanci úřadu práce,
- proškolení inspektorů pro oblast pracovněprávních vztahů, dále týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví a VTZ (lektory byli ředitel odboru bezpečnosti práce a vedoucí právního oddělení úřadu).

Školení se zúčastnili všichni inspektoři, vedoucí odborů inspekce práce, vedoucí oddělení a vedoucí inspektoři.

3. Semináře k právní problematice

Ve dnech 22. a 23. 2. 2005 se uskutečnil dvoudenní seminář pracovníků pro právní oblast z inspektorátů a právníků SÚIP k problematice nového správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.). Seminář byl hodnocen velmi pozitivně. Oceněna byla zejména možnost vzájemné výměny zkušeností k jednotlivým případům z praxe a řešení otázek výkonu kontrol. Dne 31. 8. 2005 se uskutečnil seminář k metodice inspekce práce (Instrukce GI SÚIP č. 1/2005), kterého se zúčastnili vedoucí inspektoři OIP, právníci, vedoucí odborů inspekcí a vybraní inspektoři úřadu.

9.2 Výchova a výcvik nových inspektorů – čekatelů

Ve studiu, zahájeném v září 2004, pokračovali inspektoři čekatelé. Inspektorské zkoušky odborné způsobilosti úspěšně složilo v I. pololetí roku 2005 před zkušebními komisemi, jmenovanými předsedou ČÚBP, 8 čekatelů. V únoru 2005 byla zahájena teoretická příprava pro nově nastoupené inspektory čekatele (8). Čekatelé inspektorskou zkoušku odborné způsobilosti úspěšně složili v červnu 2005. V návaznosti na zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, a z něj vyplývajících kompetencí pro výkon kontrolní činnosti, byl zpracován nový vzdělávací projekt, včetně učebních osnov, kontrolních testů a průběhu závěrečných zkoušek pro kurzy k získání odborné způsobilosti inspektora BOZP a VTZ a inspektora pro oblast pracovněprávních vztahů.

První kurz byl zahájen v listopadu 2005 pro 14 inspektorů čekatelů v rozsahu 8 týdenních soustředění. Zkoušky čekatelé složili v měsíci dubnu a květnu roku 2006.

9.3 Další vzdělávání zaměstnanců systému SÚIP

a) kurzy organizované Institutem státní správy

Požadavky úřadu a jednotlivých oblastních inspektorátů práce na zařazení zaměstnanců do vzdělávacích kurzů pořádaných ISS, byly realizovány v následujících kurzech (počet zaměstnanců je uveden v závorce): Rozvoj lidských zdrojů (2), Preventivní opatření a postupy k předcházení korupce ve státní správě (3), Manažerské řízení v procesu změn ve státní správě pro vrcholový management (1), Základní příprava lektorů státní správy (1), Organizace práce manažera (2), Řízení kvality veřejných služeb a základy managementu jakosti (1), Osobnostní

rozvoj a rozvoj měkkých dovedností (1), Rétorika pro vedoucí zaměstnance správních úřadů (1), Kurz Eurospeak (2) – účastníci obdrželi certifikát o absolvování, Evropská ústava (2), Správní řád (4), Univerzální vzdělávací blok (7), Problematická jednání a vyjednávání, řešení konfliktních situací (1), Řízení kvality veřejných služeb, základy managementu jakosti (1), Veřejné zakázky (1), Procesní řízení (1) a Základy práva EU (2).

Nově přijatí inspektoři, po úspěšném složení zkoušky odborné způsobilosti, absolvovali vstupní vzdělávání pro zaměstnance státní správy – „Univerzální vzdělávací blok“, který si klade za cíl vybavit nové zaměstnance základním standardem obecně použitelných znalostí a dovedností a seznámit je s vybranými otázkami z oblasti právních, ekonomických, sociálních a dalších norem. Absolventi hodnotili kurz pozitivně jako přínosný pro praxi a také dobře připravený. Úroveň všech kurzů a lektorské obsazení byla účastníky hodnocena pozitivně.

b) aktualizační školení

Zaměstnanci systému SÚIP se průběžně zúčastňovali jednorázových specializačních školení, určených k seznámení zaměstnanců s novelami zákonů, vyhlášek apod. v gesci jiných resortů. Tato školení usnadňují odbornou orientaci zaměstnanců a zvyšují jejich úroveň při výkonu svěřených úkolů.

c) jazyková příprava

V roce 2005 navazovala výuka jazyků (anglický, německý a francouzský) na výuku v předchozích letech v souladu s usnesením vlády č. 1088/2002 ze dne 6. 11. 2002 „o Systému stanovování jazykových kvalifikačních požadavků (předpokladů) u vybraného okruhu míst ve správních úřadech a prokazování jazykové kvalifikace“ s tím, že k 31. 12. 2005 mají zaměstnanci na vybraných místech s cílem zvládnout přípravu a požadavky na složení příslušné standardizované zkoušky. Zaměstnanci prokázali stanoveným způsobem požadovanou úroveň jazykových znalostí. Systém jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech upravuje usnesení vlády ČR č. 1542 ze dne 30. 11. 2005 „o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech“.

10 Publicita

Zpráva o činnosti systému ČÚBP za rok 2004 byla zpracována pouze v elektronické podobě a je k dispozici na webových stránkách Focal Point ČR. Na webových stránkách SÚIP (www.suip.cz) jsou dále k dispozici odborné texty k základním bezpečnostním požadavkům, například pro oblast zemědělství, stavebnictví apod.

10.1 Osvěta a propagace

Schválením zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, se do popředí pozornosti správních úřadů (SÚIP a OIP) dostala oblast ochrany pracovně právních vztahů a pracovních podmínek včetně poradenství a konzultací. Program osvěty a propagace na rok 2005 vycházel z Národního akčního programu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z potřeb a cílů Národní politiky BOZP, reflektoval plánované potřeby systému SÚIP a účinnost zákona o inspekci práce. Osvěta a propagace směřovala k dalšímu zvyšování celkové úrovně znalostí v těchto oblastech. Konzultační dny a kampaně se dotýkají široké veřejnosti a napomáhají zdůraznit veřejné povědomí potřeby dodržování bezpečnostních zásad. Program si dále kladl za cíl rozvíjet spolupráci se sociálními partnery. Z níže uvedených realizovaných akcí a

aktivit vyplývá, že SÚIP a všechny OIP věnovaly osvětě a propagaci náležitou pozornost a plány naplnily.

10.1.1 Publicita ve sdělovacích prostředcích

SÚIP vydal v digitální verzi Zprávu o činnosti systému ČÚBP za rok 2004. CD nosič byl rozdán významným partnerům SÚIP, při slavnostních příležitostech, významných jednáních, při předání ocenění Bezpečný podnik a podobně.

Příspěvky do odborného tisku kupř.: Nový zákon o inspekci práce, Program kontrolních akcí, Zákon o inspekci práce, Jak to vidím já (týdeník Sondy), Výkon dozoru v oblasti inspekce práce (ČSTZ), články s problematikou inspekce práce, otázky bezpečnosti práce v papírenském průmyslu, Pracovní podmínky (MF Dnes).

S účinností zákona o inspekci práce byly pro veřejnost vydány letáky „Poradenská služba orgánů SÚIP a organizací kooperujících v r. 2005“ a „Inspekce práce a státní odborný dozor nad bezpečností vyhrazených technických zařízení (činnost ITI Praha)“ s přehledem jejich působnosti. Ředitel odboru inspekčních činností úřadu vystoupil v TV Nova (pořad Dobrá ráno) k zákonu o inspekci práce. Inspektor úřadu vystoupil v pořadu rádia ČR 1 k problematice správního řízení a přístupu OIP k udělování pokut, včetně jejich možné výše.

K publicitě a popularizaci inspekce práce přispívá vydávání Zpravodaje SÚIP (národní periodikum). V nákladu 1500 ks tvoří středovou přílohu čtvrtletníku Inovace. Je k dispozici zájemcům na propagačních akcích, např. na veletrzích. V elektronické podobě je Zpravodaj umístěn na webové stránce SÚIP <http://www.suip.cz> a na webové stránce českého Focal Pointu.

Ve Zpravodaji SÚIP byly zaměstnanci systému publikovány články týkající se např. programu „Bezpečný podnik“, problematiky BOZP v malých a středních podnicích, kampaně bezpečná vnitrozávodová doprava, nových webových stránek SÚIP, zákona o inspekci práce, stavu a vývoje pracovní úrazovosti za I. pololetí 2005, BOZP – zdroj zvyšování kvality života, práce a podnikatelské kultury a ochrany zaměstnanců před pády z výšky.

Informační server www.bozpinfo.cz je webem zaměřeným na bezpečnost a ochranu zdraví při práci v ČR a souvisejícími oblastmi, např. prevence závažných havárií, ochrana životního prostředí apod. Představuje kontaktní místo pro poskytování odborných informací z oblasti BOZP v ČR formou článků, zpravodajství, databází, odkazů na jiné zdroje apod. Poskytuje na svých stránkách prostor pro propagaci kampaní a akcí z této tematické oblasti, prostor pro výměnu názorů i praktických zkušeností, zajišťuje jeho návštěvníkům přístup k technickým a vědeckým novinkám z oblasti BOZP a poskytuje návštěvníkovi formou hypertextového odkazu vodítko, kde požadované informace najít. Na těchto stránkách poskytovány informace o celorepublikových kampaních vyhlášených SÚIP, průběžné informace o činnosti SÚIP a OIP a je zde provozována rubrika „SÚIP radí“.

10.1.2 Kampaně BOZP

V roce 2005 probíhala osvětová a informační kampaň Evropský týden BOZP. Osvětová a informační kampaň Evropský týden BOZP, pořádaná Evropskou agenturou pro bezpečnost a ochranu zdraví (OSHA), byla v roce 2005 zaměřena na problematiku hluku, jakožto škodlivině nejrozšířenější v pracovním i životním prostředí. Slavnostní zahájení národní informační kampaně se uskutečnilo 28. dubna 2005 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR u příležitosti Mezinárodního dne pro bezpečnost a zdraví při práci v Praze. Slavnostní zakončení informační kampaně Evropský týden BOZP 2005 proběhlo dne 25. 10. 2005 v Kaiserštejnském paláci v Praze, za účasti představitelů vlády ČR, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva životního prostředí, SÚIP a dalších významných institucí. Při zahajovacím a ukončovacím aktu Evropského týdne BOZP 2005 se uskutečnilo slavnostní předání osvědčení „Bezpečný podnik“.

Během 16. mezinárodního veletrhu FOR ARCH 2005 proběhla prezentace kampaně ve společném stánku VÚBP, SÚIP a IVBP a elektronickou poštou byla rozeslána všem vystavovatelům zúčastněným na veletrhu.

10.1.3 Veletrhy a výstavnictví

Ve dnech 13. – 15. 4. 2005 se zástupci úřadu zúčastnili veletrhu PRAGOALARM/PRAGOSEC 2005, ve dnech 20. – 24. 9. 2005 výstavy FOR ARCH 2005. V rámci veletrhu PRAGOALARM/PRAGOSEC 2005 se dne 15. 4. 2005 uskutečnilo pracovní setkání osob odborně způsobilých v prevenci rizik s názvem „Společně bezpečně“. V programu byla vystoupení: metody identifikace nebezpečí a hodnocení rizik, zásady při ověřování odborné způsobilosti revizních techniků, audit systému managementu BOZP, připravované právní předpisy v oblasti BOZP, výklad k novému zákonu o inspekci práce č. 251/2005 Sb., výklad k nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, představujeme elektronický kurz „Prevence rizik a ochrana zdraví“ projektu EDFORSA, Evropský týden BOZP „HLUKU STOP!“.

Evropská kampaň ve stavebnictví byla pořádána v rámci projektu Twinning. Rozdělena byla na část informační, propagační a kontrolní. Informační kampaně probíhaly 14 dní před každým kontrolním obdobím. Při informování dodavatelů staveb byly využity i odborné listy „Factsheets“ z Bilbaa.

10.1.4 Spolupráce s ostatními organizacemi

Zaměstnanci systému SÚIP přednášeli na vzdělávacích a školicích akcích VÚBP, IVBP a vzdělávacích agentur. Účast spojená s vystoupením byla např. na akcích: Mezinárodní konference „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2005“ (Ostrava), seminář TC, Fórum BOZP (Jasná), Tlak 2005, Dům techniky Ústí n./L., semináře ČMKOS, Česká společnost pro manipulaci s materiálem – logistika, Volné sdružení podnikatelů v oboru elektro (Žatec), Společnost UNIT Pardubice, GAS 2005 (Hradec Králové), ČEZ Strakonice a Asociace pro rozvoj kolektivního vyjednávání a pracovních vztahů v měsíci červnu a prosinci 2005. U příležitosti předání ocenění „Bezpečný podnik“ vystoupil v Kaiserštejnském paláci generální inspektor SÚIP. ITI Praha se v rámci osvěty a propagace osvědčeným způsobem na svých webových stránkách a několika přednáškových akcí zaměřil na vytvoření informačního systému, kde mimo jiné prezentuje i výsledky své činnosti.

OIP spolupracují se státní správou, místní samosprávou, úřady a organizacemi s regionální působností, nebo působícími v těchto regionech. OIP dále poskytují vyžádané informace místnímu tisku a rozhlasovým a televizním redakcím. Dále spolupracují s odbornými a vysokými školami a soukromými odbornými vzdělávacími institucemi.

10.2 Poskytování informací podle § 18 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.

V roce 2005 nebyly vůči inspektorátům ani ITI Praha vzneseny žádosti o poskytnutí informace ve smyslu § 18 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nebyl vyřizován žádný požadavek na podání informace, který by vyžadoval zvláštní řízení. Vůči SÚIP byly vzneseny pouze 2 dotazy v souvislosti s účinností zákona č. 251/2005 Sb. Nebylo nutno vydávat rozhodnutí a vyčíslovat příslušné náklady.

11 Spolupráce s orgány a organizacemi, mezinárodní spolupráce

11.1 Spolupráce systému SÚIP s orgány a organizacemi

V roce 2005 pokračovala spolupráce s organizacemi, se kterými byla zahájena již v předchozích letech.

Při vyšetřování příčin pracovních úrazů a nehodových událostí spolupracovaly jednotlivé OIP ve svých regionech s orgány Policie ČR, s Drážním úřadem a dalšími příslušnými orgány. Během roku 2005 byla podepsána dohoda o spolupráci s Technickou univerzitou v Košicích, s Vysokou školou báňskou – TU Ostrava – FBI a s Polským národním inspektorátem práce.

Zaměstnanci IBP/OIP spolupracovali v rámci svých regionů s krajskými, živnostenskými a finančními úřady, s městskými a obecními úřady, s úřady práce, stavebními úřady, se správami sociálního zabezpečení, se zdravotními pojišťovnami, s Horskou službou, Hospodářskou komorou ČR, obvodními báňskými úřady, s orgány ochrany veřejného zdraví odborovými orgány, odborovými organizacemi a orgány činnými v trestním řízení. Spolupráce s odbory byla velice častá, především z důvodů převzetí nových kompetencí od ÚP v pracovněprávní oblasti.

Trvalou součinnost při řešení problémů BOZP a pracovních podmínek udržuje systém SÚIP s odborovými svazy, dále pak s ČMKOS, ČOI, ČIŽP, ČBÚ, ČSÚ, HZS, ČIA, RHSD ČR a RKS při MPSV.

11.2 Mezinárodní spolupráce v systému SÚIP

Zákon č. 251/2005 Sb. převedl některé kompetence bývalého ČÚBP na SÚIP. V hodnoceném období se tato změna neprojevila, určité dopady lze předpokládat v dalších letech, zvláště pak v zaměření na mezinárodní spolupráci.

11.2.1 Oblasti mezinárodní spolupráce

- dokončení harmonizace české legislativy s legislativou EU,
- dokončení realizace projektu Twinning 2003 včetně spolupráce na jeho auditu,
- vytváření fiche pro nový projekt Twinning 2005, jeho obhajoba ve vztahu k EU, po schválení spolupráce s vybraným evropským dodavatelem – SR při sestavení plánu realizace,
- spolupráce se zeměmi střední a východní Evropy, které se staly členskými zeměmi EU i s ostatními evropskými zeměmi.

Mezinárodní spolupráci lze specifikovat na oblast účasti na seminářích a ostatních akcích v ČR, oblast účasti na školeních a jednáních v zahraničí, na oblast mezinárodních konferencí v zahraničí a na případné akce organizované z úrovně jednotlivých inspektorátů, respektive z úrovně SÚIP.

11.2.2 Účast na seminářích a jednáních v ČR

- závěrečná konference projektu Twinning 2003 s mezinárodní účastí,
- výběrové řízení pro dodavatele projektu Twinning 2005, kdy bylo nutno vybrat z 5 evropských zemí, které se na tendru prezentovaly.

11.2.3 Účast na školeních a jednáních v zahraničí

- jednání pracovní skupiny SLIC „Enforcement“ v Lucemburku,
- seminář BOZP v SRN, Düsseldorf,
- jednání pracovní skupiny SLIC „Machex“ v Lucemburku,
- jednání pracovní skupiny SLIC „Construction campaign“ v Lucemburku,
- účast na státních zkouškách na Technické univerzitě v SR, Košice,
- seminář v oblasti závažných průmyslových havárií v SR, Nitra,
- návštěva profesní pojišťovny MMBG v SRN, Drážďany,
- jednání evropské komise pro tlaková zařízení Kypr, Nicosie.

11.2.4 Účast na mezinárodních konferencích v zahraničí

- 48. plenární zasedání SLIC a 2. konference generálních ředitelů inspekce práce Lucembursko, Mondorf-les-Bains,
- 3. ročník „Fórum BOZP“ SR, Demänovská dolina,
- 1. Středoevropská konference BOZP SR, Senec,
- mezinárodní konference oblasti inspekce práce Rakousko, Vídeň,
- pracovní konference BOZP Nizozemsko, Maastricht,
- 18. mezinárodní konference „Aktuální otázky BP“ SR, Stará Lesná,
- konference „Globalizace trhu a bezpečné pracoviště“ SRN, Düsseldorf,
- 49. zasedání SLIC Velká Británie, Londýn.

11.2.5 Akce organizované z úrovně OIP

- návštěva zaměstnanců Úřadu pro vědu a zdravotnictví – oblast BOZP z Německa na OIP 3.00 za účelem výměny zkušeností v oblasti kontroly BOZP,
- spolupráce OIP 5.00 s podniky se zahraniční účastí, které získaly ocenění „Bezpečný podnik“ (Hochtief a. s., Bosch Diesel s.r.o., Mann Hummel s. r. o.),
- OIP 7.00 a OIP 8.00 jsou zapojeny do českoněmeckého projektu zaměřeného na BOZP v malých podnicích.

Zprávy z pracovních cest do zahraničí jsou přístupné na intranetu. Organizovaná výuka cizích jazyků, která pokračovala již 3. rokem, umožňuje snazší komunikaci v rámci EU jak na jednáních, seminářích a konferencích, tak při orientaci v získaných materiálech.

11.3 Mezinárodní spolupráce ITI Praha

Institut technické inspekce Praha je členem organizace CEOC (Confédération Européenne des Organismes de Contrôle technique, d'inspection, de certification et de prévention). CEOC je organizace, která sdružuje 31 nezávislých soukromých, polosoukromých a vládních (státních) organizací ze 22 zemí Evropy a Japonska s obdobným zaměřením jako ITI Praha. Organizace CEOC tedy sdružuje organizace, které se zabývají zkoušením, certifikací, inspekcí a prevencí za účelem zvýšení bezpečnosti, kvality a ochrany životního prostředí.

Významnou akcí v rámci výměny zkušeností bylo opětné setkání jako v roce 2004 vedoucího inspektora pobočky Ostrava Ing. Jindřicha Witose v Polsku se zástupci NOT a UDT (Centrální technická organizace a Úřad technického dozoru).

Dále byly uskutečněny zahraniční cesty za účelem inspekčních činností v rámci smluvních vztahů se zákazníkem. V jejich rámci došlo k výměně zkušeností získaných při činnosti systému technického dozoru v České republice, včetně úlohy ITI Praha.

12 Závěr

Výsledky kontrolní činnosti jak z celorepublikových, tak i regionálních úkolů, ukazují, že většina zjištěných nedostatků je odstranitelná, a u mnohých bez potřeby vysokých finančních nákladů, (pokud nepočítáme náklady, s kterými zaměstnavatelé nepočítají, například v proplácení přesčasů, dodržování předpisů o mzdě nebo platu, plnění předpisů o náhradě nákladů za pracovní cesty a jiné). Příčiny zjištěných nedostatků u zaměstnavatelů jsou především v chybějícím systémovém přístupu k problematice BOZP, nedůsledná kontrola plnění povinností, pokynů a opatření stanovených předpisy, ale mnohdy i úmysl pro vyšší zisky snížit náklady na úkor zaměstnanců. Nevydání dokladů zaměstnancům, kteří na základě výpovědi odcházejí od zaměstnavatele, je často úmyslné trestání (pro odchod z firmy, nevrácení OOPP apod.). Důvody neplnění předpisů, jejich obcházení nebo zneužívání, včetně různých výkladů předpisů, využívají zpravidla větší firmy s odpovídajícím právním zastoupením, které se tak neobávají postihu, protože vědí, že je mnohdy nevymahatelný. Nemalou měrou těchto cest využívají i silné zahraniční společnosti, hledající levnou pracovní sílu na východ od svého sídla.

U malých podnikatelských subjektů k výše uvedeným zjištěním dochází spíše vlivem malého právního vědomí v kontrolovaných oblastech a také tím, že ve snaze úspor řadu činností provádí malý management firmy, který nemá patřičné znalosti, ať již se jedná o bezpečnost a ochranu zdraví při práci, ale i v pracovněprávní problematice. Jedná se taky i o omezenou možnost přístupu ke kvalitním službám v těchto oblastech. Výrazně lepší stav je u malých podnikatelských subjektů, které jsou v rámci svých podnikatelských aktivit navázány na větší subjekty. V oblastech BOZP jsou pozitivní zkušenosti se subjekty, které jsou držiteli osvědčení „Bezpečný podnik“. Tyto subjekty při součinnosti s malými podniky vyžadují doložení a dodržování požadavků k zajištění BOZP; které chtějí být jejich subdodavateli, současně jsou ochotny svými odborníky jim pomoci, jak nejlépe BOZP zajišťovat.

Prioritou kontrolní činnosti systému SÚIP pro rok 2007 bude splnění úkolů stanovených v navrženém programu kontrolních akcí, který byl sestaven na základě poznatků z předcházejících let 2005 a 2006. Cílem je kontrolní činností ověřit, zda zaměstnavatelé a firmy odstranili závady z dřívějších kontrol a zda se poučili z vyhodnocení jednotlivých kontrolních akcí.

Na rok 2007 jsou navrženy následující kontrolní akce:

- HÚ 07.1.01 Bezpečnost práce ve stavebnictví
- HÚ 07.1.02 Dodržování stanoveného pracovního režimu řidičů nákladní dopravy a hromadné přepravy osob, jejich dovolených, cestovních náhrad a mezd
- HÚ 07.1.03 Kontrola systému BOZP a pracovněprávní oblasti v malých a středních podnicích
- HÚ 07.1.04 Bezpečnost provozu výtahů v organizacích a občanské výstavbě
- HÚ 07.1.05 Bezpečnost práce při provozu plynovodů a plynových spotřebičů a bezpečnost při provozu chladících zařízení a kompresorových stanic ve veřejném stravování, ve velkokuchyních a ubytování
- HÚ 07.1.06 Kontrolní činnost na základě písemných podnětů do systému SÚIP ve veřejném zájmu
- HÚ 07.1.08 Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů zaměstnávajících cizince
- HÚ 07.1.19 Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
- HÚ 07.1.20 Program „Bezpečný podnik“

Kvalitním poradenstvím by měl systém SÚIP přispět i k uplatňování zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Oba zákony začnou platit od 1. ledna 2007.

Právní předpisy mající význam
pro kontrolní činnost
správních úřadů SÚIP a OIP
(upraveno k 26. 6. 2006)

Zákony

1. Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).
6. Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů.
7. Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.
8. Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.
9. Zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů.
10. Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.
11. Zákon č. 475/2001 Sb., o pracovní době a době odpočinku zaměstnanců s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou v dopravě.
12. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb., ve vztahu k § 4 odst. 1 písm. j), k); § 5 odst. 1 písm. l), m) a § 7 odst. 1 písm. j) zákona č. 251/2005 Sb.
13. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
14. Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci).

Nářizení vlády

1. Nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, ve znění pozdějších předpisů.
2. Nařízení vlády č. 352/2000 Sb., kterým se mění některé vyhlášky ministerstev a jiných správních úřadů.
3. Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění nařízení vlády č. 523/2002 Sb. a č. 441/2004 Sb.
4. Nařízení vlády č. 494/2001 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu.
5. Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků
6. Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí.
7. Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění nařízení vlády č. 405/2004 Sb.
8. Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat.

9. Nařízení vlády č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru.
10. Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky.
11. Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.
12. Nařízení vlády č. 333/1993 Sb., o stanovení minimálních mzdových tarifů, ve znění pozdějších předpisů.
13. Nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů.
14. Nařízení vlády č. 63/1998 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy ...
15. Nařízení vlády č. 469/2002 Sb., kterým se stanoví katalog prací a kvalifikační předpoklady ..., ve znění pozdějších předpisů.
16. Nařízení vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.
17. Nařízení vlády č. 406/2004 Sb., o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu.
18. Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky.
19. Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

Vyhlášky

1. Vyhláška ČÚBP č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění vyhlášky č. 324/1990 Sb., ve znění vyhlášky č. 207/1991 Sb., NV č. 352/2000 Sb. a vyhlášky č. 192/2005 Sb.
2. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, ve znění vyhlášky č. 363/2005 Sb.
3. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.
4. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 18/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená tlaková zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění vyhlášky č. 97/1982 Sb., ve znění vyhlášky č. 551/1990 Sb., NV č. 352/2000 Sb., vyhlášky č. 118/2003 Sb. a vyhlášky č. 393/2003 Sb.
5. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 19/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění vyhlášky č. 552/1990 Sb., NV č. 352/2000 Sb. a vyhlášky č. 394/2003 Sb.
6. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 20/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená elektrická zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění vyhlášky č. 553/1990 Sb., NV č. 352/2000 Sb. a vyhlášky č. 159/2002 Sb.
7. Vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 21/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění vyhlášky č. 554/1990 Sb., NV č. 352/2000 Sb. a vyhlášky č. 395/2003 Sb.
8. Vyhláška ČÚBP č. 91/1993 Sb., k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách.
9. Vyhláška ČÚBP č. 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení, ve znění NV č. 352/2002 Sb.
10. Vyhláška MZd č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázané těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a

mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodů přípravy na povolání.

11. Vyhláška MPSV č. 398/2001 Sb., o stanovení poplatků za činnosti organizací státního odborného dozoru při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení, ve znění vyhlášky č. 112/2005 Sb.
12. Vyhláška MZd č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli.
13. Vyhláška č. 75/1967 Sb., o dodatkové dovolené pracovníků, kteří konají práce zdraví škodlivé nebo zvláště obtížné, a o náhradě za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti u některých nemocí z povolání, ve znění vyhlášky č. 188/1988 Sb.
14. Vyhláška č. 140/1968 Sb., o pracovních úlevách a hospodářském zabezpečení studujících při zaměstnání, ve znění pozdějších předpisů.
15. Vyhláška č. 96/1987 Sb., o zásadách pro zkrácení pracovní doby bez snížení mzdy ze zdravotních důvodů pracovníkům, kteří pracují s chemickými karcinogeny, ve znění pozdějších předpisů.
16. Vyhláška č. 95/1987 Sb., o dodatkové dovolené pracovníků, kteří pracují s chemickými karcinogeny, ve znění vyhlášky č. 235/1992 Sb.
17. Vyhláška č. 18/1991 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu.
18. Vyhláška č. 266/2005 Sb., kterou se stanoví vzor a provedení průkazů inspektorů SÚIP a OIP.

Přehled předpisů EU

1. Směrnice Rady ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - tzv. rámcová směrnice (89/391/EHS).
2. Směrnice Rady ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (89/655/EHS)
3. Směrnice Rady ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnostní a/nebo zdravotní značky na pracovišti (92/58/EHS).
4. Směrnice Rady ze dne 5. prosince 1995, kterou se mění směrnice 89/655/EHS o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (95/63/ES).
5. Směrnice Rady ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích (92/57/EHS).
6. Směrnice Rady ze dne 29. května 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při ruční manipulaci s břemeny spojené s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance (90/269/EHS).
7. Směrnice Rady ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání osobních ochranných prostředků zaměstnanci při práci (89/656/EHS).
8. Směrnice Rady ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (89/654/EHS).
9. Směrnice Rady ze dne 23. listopadu 1993 týkající se některých aspektů organizace pracovní doby (93/104/ES).
10. Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 27. června 2001, kterou se mění směrnice 89/655/EHS o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci (2001/45/ES).

11. Směrnice Rady ze dne 29. května 1990 o minimálních požadavcích ne bezpečnost a ochranu zdraví při práci se zařízeními se zobrazovacími jednotkami (90/270/EHS).
12. Směrnice Rady ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření ke zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících (92/85/EHS).
13. Směrnice Rady ze dne 25. června 1991 doplňující opatření ke zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců s pracovním poměrem na dobu určitou či s dočasným pracovním poměrem (91/383/EHS).
14. Směrnice Rady ze dne 22. června 1994 o ochraně mladistvých při práci (94/34/ES).
15. Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. prosince 1999 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků ohrožených výbušným prostředím (1999/92/ES).
16. Směrnice Rady ze dne 9. prosince 1996 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek (96/82/ES tzv. SEVESO II).
17. Nařízení Rady ze dne 20. prosince 1985 o harmonizaci určité sociální legislativy v silniční dopravě (3820/85/EHS).
18. Směrnice Rady ze dne 29. května 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při ruční manipulaci s břemeny, spojenou s rizikem, zejména s poškozením páteře pro zaměstnance (90/269/EHS).
19. Usnesení Rady ze dne 3. června 2002 o nové strategii společenství v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (2002 – 2006).
20. Doporučení Rady ze dne 18. února 2003 o zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci samozaměstnavatelů.
21. Směrnice Rady ze dne 28. června 1999 o rámcové dohodě o pracovních smlouvách na dobu určitou, uzavřené mezi ETUC, UNICE a CEEP (1999/70/ES).
22. Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. března 2002 o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě (2002/15/ES).
23. Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech organizace pracovní doby (2003/88/ES).
24. Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. března 2002 ustanovující obecný rámec pro informace a konzultace pracovníků v EU- společná deklarace Evropského parlamentu, Rady a Komise a zástupců zaměstnanců (2002/14/ES).